Յայտարարութիւնները ընդունուած են

Ծանուցման համար պէտք է դիմել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԱԹԻԱ, Պոլսոյ, Թոփհանէ փողոց թիւ 3

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, Constantinople

Թիւը 20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դր.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստի թուղթ կ'ընդունուի, 175 գրուշի փոխ 100 գրուշի համեմատ:

Յայտարարութեանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

Թիւը 20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՎԱՌԻ ՄԸ ՇՈՒՐՋԸ

Անցեալ շաբթու, Լոնտոնի դատական իշխանութիւնները հայր մը ամբաստանեցին բժշկական քննութեան մը ենթարկել տալու կամքի մը հնազանդելով մեռած հօր մը վարժին: Այս մարդը զգալի վնասած էր, եւ պէտք ունէր բժշկական խնամքի: Բայց անոր «քրիստոնեայ գիտնականներ» անունը կրող աղանդաւորներու կուսակցութիւն իրեն կը ներշնչէին եւ կը վստահեցնէին թէ կրնան ազատել զինքը հոգեկան ներգործութեամբ բժշկել զինքը:

Հայրը մեղադրուեցաւ, տուած վկայութիւններէն մէկը, ըստ երեւոյթին, որ միայն հոգեկան ներգործութեան, որ ապաքինեց հիւանդութիւնը, [illegible] կը յուզէ:

Դատական իշխանութեանց բացած քննութեան միջոցին ներքին ապացոյցներ, հաւատքը յուսալ ապաւինող մը գիտցնելու կը կասկածին, եւ կը հաստատէ թէ հայրը պէտք է պէտք եղած բժշկական խնամքը եւ դարմանը չէր դադրեցնելու համար:

Այս պարագային վրայ երկարօրէն խօսուած է, երկու կողմէն ալ ամբաստանուած: Ի՞նչ կը խորհէք, հոգեկան ներգործութեան դարմանը ի՞նչ ընելու, «հաւատքը կը բժշկէ» [illegible] թեամբ վերջ կը տրուի:

Տօքթ. Եւ այս հիմա Լոնտոնի եղելութեան ... դատարանին յանձնուած է՝ ըստ օրէնքի դատուելու համար:

* * *

Մեր գաւառներէն շատ մը ալ՝ նման օրինակ մը ունինք մենք ալ մեր կեանքէն:

Գիւղի մը մէջ գիւղացի մը, եւ քանի մը հիւանդ մեղադրուելով կը մեռնէր զաւակը: Ասոր կը մեռնի, թէ ուրիշ մը աւելի դիւրին կը կարծէ, եւ ասոնց իրենց դարմանները կը կիրառէին, հոս բոլոր կը հոգեն մեղաւոր, ուրիշ կինը բժշկագիտութեան կը կոչէին:

Վերջին տարիներուս որ օգուտ մը չի ըներ, բժիշկ կանչելու որոշում կու տան, Բժիշկը կու գայ, կը գտնէ զաւակը, յետոյ կիներուն կը դառնայ ու կ'ըսէ.

—Շատ ուշ մնացիք էք. եթէ առաջին օրէն բժիշկ կանչած ըլլայիք՝ տղան կը փրկուէր. հիմա ամէն բան անօգուտ է, մի բարկանաք աւելի եղած է:

Ցաւցուց օր՝ տղան կորսնցուցին գիւղը:

* * *

Մեր գաւառներուն մէջ մանաւանդ՝ այս կարգի տխրութիւններ հազուադէպ բաներ չեն:

Մէկը արտաքին լուռ հանդարտութիւն կայ բժիշկին դէմ, մինչ կ'ուզեն, կը ծաղրեն ու կը հեգնեն զայն:

Ի՞նչ ըսել է. իրե՛նց իրենց դեղերը, իրենց դարմանները չունի՞ն արդէն ու բժիշկի դիմեն եւ պարապ տեղն ալ դրամ տան:

—Ա. Փիսաց տատաւորին քէրրիմը է, ան Օգիստոս տատաւորին քէրրիմը, միւսը Թալիպզա տատաւորինը:

Երբ այս քէրրիմները կան, երբ հոն բիւր եւ աւելի կիներ երդում երդումի վրայ կ'ընեն թէ այդ քէրրիմները իրենց նմանը չունին, թէ բուժիչ են եւ օգտա-

իպաշտները, բժշկական խրատ կ'ընդունին ու կը լսեն թէ իրենց կ'ապրին դարմանները, կ'ապաքինին, իրենց պէտք կը զգան, որ ուրիշ աւելի բարի բժիշկ չկայ, թէ մեր մէջ ալ, կ'ըսեն, մինչեւ այսօր բժշկութիւնը կը ներշնչէ:

Բժիշկը կ'արհամարհեն, բժիշկը հե-տեւ կը պահեն հիւանդէն.

Եւ միայն վերջին պահուն՝ երբ ալ բնաւ յոյս չէ մնացած հիւանդին, անակ մը ապաւինելով անոր կու գան ալ կ'աղաչեն:

Բժիշկը կու գայ, բայց միշտ ուշ դիմած կ'ըլլայ իրեն:

Եւ հիւանդը կը մեռնի:

* * *

Բիչ մը վերը, անգլիացի հաւատացեալներու մասնաւոր խնդիրը ըլլալով կ'ըսենք թէ անկարող անոր միամտութեան վրայ աղբ-ակն արգելք եղաւ այս քննիչներու աւելի յանցապարտութեան վճիռ տուողներէն ներկայացուցիչներու համար:

Անոնք՝ ինչպէս անխուսափելի վարդաս պաշտպանած վկայ ուներ Տօքթ. Եւ այս ալ, որ իր «հոգեկան ներգործութեան» դրութիւնը փորձել ուզած էր անոնց պարագայի մը մէջ ալ առանց բժիշկի մը դարմանած միջամտութեան պէտք կար:

Ապաստանները ինչ հիւանդը մեռնելու մօտէն չէր միջամտած: Ընդհակառակը: Բայց ինչ պատճառ դարձած էր որ նոր զանազան չեն Թանկացին ժամանակ մը կորսնցնել, եւ ասոր հետեւանք փրկուած տղայ՝ գերեզման մը մեռնի գնաց:

Անոր թէ ա՛յս է ահա ամենէն:

Մարդ կրնայ աչքը գոցել ուշ, հոն բժշկութեան վրայ: Մարդ կրնայ ուրիշին փորձել իր կ'արժեցնէրուն, դարմանք գնահատել նկատել ու յարգել:

Բայց ամէն մարդ պէտք է յարգէ գիտութեան իր համեմատութիւն հետեւանքը, եւ իր բժշկական պարագաներուն վճռականութեան չփորձէ ի վնաս ուրիշին:

* * *

Թո՛ղ մեր կիները մնան իրենց Փիրամաններուն, իրենց Օգիստոսներուն, իրենց Թալիպզաներուն քէրրիմներուն:

Բժիշկ, մի՛շտ բժիշկ, եւ առաջին վայրկեանին:

Այնպէս ու ամէն բան է բժշկութեան օրհնութիւնը: Տխմարութիւն է բժշկութիւնը հեգնել:

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԽԱՌՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆՑ ՄԱՍԻՆ

Ձեր պատուական լրագրին 6171 թիւին մէջ, Արամ էֆ. Անտոնեան անստորագիր ակնարկութիւն մը կ'ընէ «Խառն Ամուսնութիւններ» խորագրին տակ, Աւետաբերի մէջ հրատարակուած իմ «Դպրոցն եւ Պետք» յօդուածիս, նաեւ իմ մասին՝ յիշեալ խնդրոյն վրայ. Արդարեւ էֆէնտիին հրապարակած լուրջ խորհրդածութիւնները: Բայց ցաւալի է որ յիշեալ յօդուածագիրը ինչ ինչ կէտերու մէջ սխալ գաղափարներ արտայայտած է, քանի որ չէ կարդացած իմ յօդուածս: Ուստի, խնդրեմ, հաճեցէք թոյլատրել ինծի հրապարակ ակնարկութիւն մը հաղորդելու այս մասին, թէ՛ յարգելի յօդուածագրին եւ թէ՛ ձեր ընթերցողներուն: Իմ յօդուածս՝ մայիս 17 թուակիր Աւետաբերի 11 թիւին մէջ տպուած էր եւ ան էր խնդիրը. վերջերս Հայ Եկեղեցւոյ պաշտօնեաները, հայ եկեղեցականներու հետ ամուսնութիւն կնքող բողոքական ամոլներուն հաղորդութիւն կը պահանջեն որ պաշտօնեան Հայ Եկեղեցւոյ Դիւանէն պաշտօնէ կեանք մը, այս բանը սակայն հակառակ աւանդութեանց, Ես ... մեր աստուածաբանութեան, թէ բողոքականութեան մտքով չի միաբանիր, թէ այս մտքով այդ միաբանութիւնը, կամ՝ թէ ի՞նչ է անոնց միաբանութիւնը:

Անոնց Նկատմամբ ճիշդ գրուած հարցմանց պատասխանելով, բայց աւելի թէ թէև չէ մեր միութիւնը, եւ Հայ Եկեղեցին գամէ որ իրենց խորհուրդ կ'ընդունի Դրոշմը, չէ տպաւորուած երբ պէտքէն առաջ նորէն Դրոշմ ընդունելէ պահանջէ. Եւ երբ բողոքական օրէնքով մը երբ այդ կ'ընդունի Դրոշմ ընդունելը իրեն համար յարմար կը դատէ, անշուշտ է ընդունելու եւն.: Սակայն, այս պահուս ուրիշ դժուար խնդիր մը ծագած տատն է. Պոլսեցւոյ մէջ լուսաւորչական այր մը կ'ուզէ ամուսնանալ բողոքական կին մը հետ, քահանան կը պահանջէ որ կինը Դրոշմ ընդունի, եւ ամէնէն այս վերջինը չի հաւանիր եւ կ'որոշէ հրաժարիլ այդ կենակցութենէն, դառնալ որ մարդը հրեայ չի հրաժարիր եւ կը պնդէ որ պսակը կատարուի:

Արդ, հարցնելով թէ քահանան պիտի չկրնայ կատարել նոյն պսակը, մարդը կը պահանջէ որ իրենց պսակը կատարուի բողոքական պաշտօնեայի մը ձեռամբ, եւ այնուհետեւ բողոքական մէջ լաւ է գայ բողոքական պաշտօնեայ մը կը հրաւիրուի (Պոլսեցւոյ քահանայից, որ է յիշեալ կնոջ վարժապետ)՝ եւ յետ կատարման հարկ եղած պաշտօնական ձեւակերպութեանց, անոնց ամուսնութիւնը կը կնքուի: Այս էր ահա «Աւետաբեր»ի 2933 թուոյն մէջ հրատարակուած յօդուածով անդրադարձած դէպքը:

Արդ, Դրոշմի եւ Պսակի մասին մեր այդ յօդուածին բուն նպատակն էր՝ ահա այս անհատ պարագաներու հետեւանքով այդ կնոջ դժուարութիւնները հարթելու համար ձեռնտու միջոց մը ցոյց տալ: Եւ եթէ երկու կողմն ալ լուսաւորչական են, մենք կը սիրենք չխառնուիլ եւ չենք յանձնարարեր որ բողոքական պաշտօնեայ մը կատարէ անոնց պսակը. այլապէս պսակ մը մտնելու երբ յիշեալ Եկեղեցւոյ կողմէ օրէնսդիր չի նկատուիր, հակառակ անոր հաւանութեան՝ բողոքական պաշտօնեայ մը չի կրնար զայն կատարել. մենք այս առթիւ բան մը ո՛չ յանձնարարենք եւ ո՛չ ալ կը յանձնարարենք: Երբ տղան լուսաւորչական ըլլայ, եւ աղջիկն ալ բողոքական, որպէս զի այս օրինակ պսակի մը միջամտէ բողոքական պաշտօնեայ մը, դարձեալ մենք ոչ յանձնարարենք եւ ոչ կը յանձնարարենք: Ասկէ մեր եւ այնպէս, ինչ որ վերեւ յիշատակեցինք, լուսաւորչական տղան եւ բողոքական աղջիկն ամուսնութեան պարագային երբ Դրոշմի խնդրոյն հետեւանօք խղճահարութեան դժուարութիւն մը երեւան գայ, եւ երբ երկու կողմն ալ չհամաձայնին համաձայնիլ տէրտէր յարգելիութեան խղճի համար (յայտնի է թէ աւետարանական բարեկամներ արդէն ունին եղեր, որ ոչ խօսք կը հասնի եւ ոչ մտած) այս փոփոխ պարագային՝ բողոքական պաշտօնեան այդ դժուարութիւնը պարզօրէն կրնայ լուծել քաղելով եւ կ'ըսենք ալ: Անշուշտ առաջ կը հասկնանք թէ, մենք մեր թեւօրութեանց մէջ այնպէս կ'ենթադրենք թէ, ամբողջութեամբ ամուսնութեան մը համար տրամադրութիւն ապաւինի տալ. թէ ձեռնհաս ժողովը՝ իր պարտականութիւնը է գործել կարող ըլլալու համար բաւ օրէնք պէտք կատարէ պէտք եղած քննութիւնը եւ թէ յետ ամուսնութեան կնքման պաշտօնական պետական պսակը կատարող պաշտօնեան պէտք է թոյլ տալ պաշտօնեային՝ եւ թէ պէտք է պսակը կատարել: Թոյլ ըլլալը նոր տարբերութիւն մը, որ հոն պահը թուղթին մասնակից թէ որ եղել ասոնց պէտք եղած քննութիւնը հաստատելու պաշտօնեայ պատի մէջ: Եւ մեր համոզումն մի՛շտ այս է թէ, առանձին պարագայի մէջ պահանջուած քննութիւնները եւ պաշտօնական պարտաւորութիւնները է գործ դնելու պատմանը բողոքական պաշտօնեայի մը պէտք կատարելը հակառակ չի կրնար ըլլալ բնական հաշտարարութեանց բարեկամ յարաբերութեանց:

Եւ ահա այս պատճառաւ է դէպ այսպիսի պարագաներու, այս կէտը պետք. Եւ երբ արժանաւոր են բողոքական ձեռնհաս մարմիններ, եւ թէ քան մեր կարծիքը, այս անհատ պարագաներու հանդէպ բաշխած եղած չէ Պատրիարքարանի կողմէ: Հետեւաբար, մեր այդ յօդուածով ալ թէ բոլորովին նոր ճամբայ մը բաց քննելու կը ձգտինք, ուր պաշտպանելու կ'աշխատինք մեր հին դրութիւնը:

Ց. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ԱՅՑԵԼՈՒ ԲԺԻՇԿՆԵՐԸ

Կրթական մարզին փոփոխութեան կամ բարեզարդութեան առիթով, կարգ մը երկիրներու թերթի մը մէջ կարդացի թէ կառավարութիւն պիտի սահմանէ յատուկ կանոնագրութիւն Առողջապահութեան դասերու ալ, եւ նոյն իսկ դպրոցներուն մէջ ալ պէտք հաստատուի:

Զգեստ ունինք ուղղակի կիսակրթական խնդիրի մը վրայ, որուն մասին ամէն մարդ համամիտ է, իմ կարծիքս բան մը աւելցնել. բայց ուրիշ խնդիր մը կայ, որուն վրայ կ'ուզեմ ձեր հայեցողութեան ուշադրութիւնը հրաւիրել. այդ ալ դպրոցական յատկապէս «այցելու—բժիշկներու» խնդիրն է:

Լաւ պատրաստութիւն ըրած. անունը մեզի վրայ է. «այցելու». որ ի բաւարար մէջ կայ նոր տեսակի գաղափար. ինչ որ կը նշանակէ թէ այդ բժիշկը դպրոցին բժիշկը ըլլալէ կը դադրի:

Ինչպէս կ'ըլլայ որ մեր դպրոցները մէյ մէկ բժիշկ կրնան ունենալ, երբեմն, մարդ ըսել. բժիշկին մէկը, որ թաղի մը մէջ նոր հաստատուած է, ամէն ինչ ճանչցած չէ, եւ ռէքլամ միջոցներ կը փնտռէ, օրին մէկը հանեցիր դպրոցներու կ'ունենայ, մարդասիրաբար! բարեգործութեան օգտակար հանդիսանալ թաղին դպրոցական մանկանց առողջութեան, եւ իր առաջարկը, ձրի, դպրոցին այցելու բժիշկը կ'ըլլայ: Առնէ մը կ'այցելէ, շաբաթը մէկ երկու ժամ մը դպրոցը կը գայ, մինչ այդ մէկ երկու տղաքներուն մէջ գովասանք կ'ըլլայ. քիչ թէ շատ կը ճանչցուի, յաճախորդներ կը վաստկի. եւ ասուպն ի մարդ աւելի կը փոխէ դպրոցին, մէկ մըն ալ չայցելելու համար, քանի որ իր նպատակին հասած, պէտք եղածին չափ ճանչցուած է:

Ու ասոր հետ կը սկսի արդէն. դպրոցական տղաքներ կու գան, իրենց ցաւը կը յայտնեն եւ կը դարմանուին, եւ մենք ալ պահեր աշխատող կը կենանք. քանի որ այս մեր այցելու բժիշկներ ունինք, որոնք դպրոցական մանկանց վրայ կը հսկեն...:

Առաջին անգամ չէ որ մեր դպրոցական յարկերը շատ աղբիւրներ կը գտնեն ասոր անոր ձեռքը. բժիշկներու այս վարժեցուցիչ խնդիրին մէջ, երբեմն մանկանց առողջութեան համար պատասխանատու եղած պաշտօնեաներու ձեռքը կ'ըլլայ:

Մոտակայ դպրոցներէն մէկուն մէջ, կոչումով հոգաբարձու մը, դասակարգի անասելի փոփոխութիւններ կ'ընէր. հիւանդ աշակերտներուն հետ տեսակցեր, աղջիկներն ու տղաքները, նկատողութիւն մը չընելով ասոր մասին հարկ չէր կրնար ապացուցանել, զօրին կոչ մը ապագային կրնար յատուկ. եւ ան որ ամէնը գոնէ վեցէն 20-30 գրուշի տասներեք մը ըրեր, կրնար վստահ ըլլալ թէ պիտի պաշտօնավարէր այդ պաշտօնին մէջ համար գեղեցիկ հոգաբարձու ըլլալ:

Թաղականներ մէկը, իրեն շատ բանի մը պարտք ունենալով մէկը կրնար բարձր առաւելութիւն պաշտօն մը ստանալ, աշխատանքները ցանկալու համար:

Այս օրինակները կարելի է դեռ երկարել. բայց կարծեմ այսքանով ալ կրնամ հասկցնել թէ ի՛նչպէս Դպրոցի հոգաբարձուները եւ Եկեղեցւոյ թաղականները անոնց ունեցած իրաւասութեանց դէմ երթալու անուղղակի կամ անուղղակի կերպով, ալ թէ շատ կը ձգտին իրենց քմահաճոյքը պարտադրելու:

Գոնէ այցելու-բժիշկներէն, վերջանալու է ասոնց խնդիրներնիս ու ձրի ատաղձ պահուած ժառանգութիւններ. մեր դպրոցները չենթարկուին իրենց պարզ քաղաքական մեծ ծախսերու, որպէս զի ընկերական մէջ վիճակներ, դարձեալ իրենց պաշտօնները ընելով իրենց կարգի գործածեն. դպրոցներն ինչպէս իրենց մարմնի պատճառ մը դրամը, որոնք ալ աւելի եւ տարած չափին կ'ենթարկէին յատուկ պաշտօնեայ աւելի բժիշկներուն, անոնց այցելութիւններէն օգտուելու համար պաշտօնակից ըլլալու է, որքան արժանաւոր մը:

Մ. ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

Բեռն

ՆՈՐՈՅԹԻ ՔՐՈՆԻԿ

ՔՈՐՍԱԺ ԵՒ ՎԵՐԱՐԿՈՒ

Նախորդ յօդուածով մը խօսեցանք կանացի զգեստներուն վրայ. կը մնայ forsaj-ի մասին գրել:

Քորսաժ երբ եւ աւելի միայն կանանց համար են, եւ ժանեակէ ամբիխսըման էր կամ լաւագոյն բաղադրութիւններ՝ մարմնոյն վրայ դրուած: Թեւերը կարճ են, վերը քիչ մը ուսակոյտ եւ մարմնոյն վերայ պահուած ձեւով մը կարգ ինչ ժանեակներով: Բիւրին ձեւեր կու գան, գեղեցիկ ծալքով փոխուած, ձեւ մը գործածելով. անսամբլը ամբողջ կամ այլ faux-ships ձեւով կը դրուին կամ փոքր հանդերձներով եւ օգտակարով կը զարդարուին: Երկար ձեռնոցներ, որոնք բազմաթիւ ծալքեր կը ձեւացնեն, թեւերուն կ'երթան միանալ: Այս ձեւն քանի մը միայն ճերմակ մարմինն է, լաւ ձեռնոցներ չեն գործածուիր, այլ եւ յաւելեալ պէտք մարմնոյ մեծ ընդարձակութիւն տուած է, ինչպէս նաեւ Սոֆիայի ձեռնոցները պէտք դրուած:

Ուշադիր forsaj-ները շատ քիչ կը տեսնուին եւ նոյն իսկ բոլորովին անհետացած վրայ են:

Քորսաժին վրայ կարուած մեւս զարդերը միշտ գործածական են:

Նորոյթի կարգ անցած են շքեղագեղ ծալքով ծածկոյթները, որոնք ժանեակէ կամ ապրիշումէ հիւսուածներէն շինուած ըլլալով աւելի կը դրուին: Այդ ծածկոյթները forsaj-ներուն ներքեւ կը պատշաճին, շքեղ, շքեղ ձեւերով:

Արդէ կոյլ բիւրեղները կարուած նոր երեւոյթ մը կ'առնէ: Ամեն ձեւ աղջկութիւններ հասակէ կը կարծէնք կամ նոյն մէջին: Թեւերը քիչ ասեղնէ թեւերն ամբողջ փոխողներ դրան: Օրէ օր կը շիկանան այդ շարժումը:

Արդէն իսկ երկար կոշիկներ կարգ մը թէթեւ ժապաւէններ եւ շղթաներով: Շատ մը հագուստ նորոյթներու մէջ ձեւերը կը յայտնուին հոն, եւ աւելի կը զանեն: Բայց մէկ քանի առիթին մեր աչքը կը վարժուի այդ նոր ձեւերուն:

Քորսաժ-երու պատրաստութեան մէջ պայքարներու շատ կը ներկայանան: Ամենը պարզ եւ վայելուչ է որ աւելի սեղմը չէ կարելի գտնել:

Ամենէն շատ գործածուած, տարածուած եւ ձեւ կարճիքիւն է ժանեակը: Զանազանը կը գործածեն զայն:

Աւելորդ բոլոր սանդղաւորութեանները, բոլոր ծաղկապսակներու եւ բոլոր զարդարանքներու պարզութեանց եւ կը շատ գործածուին եւ կը գործածուին կարճիքիւններու համար: Սակայն Իռլանտան եւ Բիւրին վարկարի բլոր են ամենէն նշանաւոր ժանեակը, այնքան գործածուած վերջին տարիներս:

Ցայտէ է թէ Իռլանտ կոչուած ժանեակը շատ նուրբ բանուած frock մը է: Մեր մէջ ձեւ մը ունին այնքան սիրուած frock-ն, որ իրենց հանդերձատրութեան արդիւնք է, ընդունելութիւն կը գտնէ ամէնուն: Ճերմակեղէնները frock ժանեակներով կը զարդարէ, որոնք գործածական հանդերձանք մը ունին եւ շատ դիմացկուն են: Կարող կը մայի, բայց ժանեակը անոնց կը մնայ: Ուրիշ օրինակներ, ինչ հարկ այլեւս մարմնի անգլիական հիւսուածքի, մէկ մէկ frock մարդ պէտք է՝ անդամաւորութիւններ ըլլալու համար:

Վերարկուներ միշտ ամփոփ ձեւով են. շատ լայն. առատ ու խիստ պատաստներ: Թեւերը կարճ կամ կէս երկայն, շատ զարդարուած են: Բաց զգեստներով եւ թեթեւ ասուէ կը շինուին: Իրիկուան, առանձնակի մը ասպնջական frock կը կրեն, մետաքսէ մանուկէ շինուած բոլերէն ձեւով մը, շատ ազատ եւ շատ լիքը հագուստ: Այս առանձնայատկութիւնը պէտք չէ արհամարհելով ներկայ տեսնել:

Ծածկողական վերարկուն ալ կը տեսնուի դեռ: Սեղմուած կարճ կրկնոցներ (բոլերօ) ալ կը հագնին, որոնք շատ կը վայլեն: Ուսօրով ու պոլյեռնի երազ կը զարդարեն:

Կանանց վերարկուները, ինչպէս նաեւ շրջազգեստները, ամառնային, շատ լայն են եւ ձեւ կարճիքիւններ ունին:

Արտաքին Լուրեր

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Նշանաւոր տնտեսագէտի մը կարծիքը.— Տարեկան վիճակագրութիւն մը.— Ժառանգութիւններ.— Ծնունդներ:

Գ. Ալֆրէտ տը Ֆովիլ, Ֆրանսայի ամենէն նշանաւոր տնտեսագէտներէն մէկը, պետականներու եւ արհեստներու քննիչը, վճռաբեկին մէջ ծերակուտական աշխատակցութեան ու վիճակագրութեան ատեան, եւ հեղինակ կարգ մը գործերու, որոնց մէջ քանին պատկառած են բարոյական գիտութեանց: Այնուհետեւ կ'ը, Էքոնոմիք Ֆրանսէզի մէջ հրատարակեց շահեկան յօդուած մը, ուր անձկալից ժառանգութիւններու կը ձեւանայ, անդրադառնալով Ֆրանսայէն վրայ խորհելու համար մեծայն, որուն վիճակը ձեւացնէ անձկութիւններ կը պատճառէր:

—Մտավարժ է, մտավարժ է, կը գոչէ Բէլէր լը Կոլ:

Պատմական նուռակը, Թէու Գրքէոն, գիտէ բնաւ չէր երեւցած կոչւած լեզուով: Իր ազնուութեան չեղաւ այն կցկտուր արտաքինեան մտադրութիւն մը: Գործը քէլ կ'ըրնար: Ֆրէտ էր աւելի ձայնով յարեց.

—Մէկ անգամ աւելի կամ նուազ արգիլուած ըլլալը կարեւորութիւն չունի: Բայց այդ խնդիր, անպարտական ըլլալ ինչ պիտի ըլլայ անիրաւ ծովագնացները, անոնք մարդասպաններու ձեռքն են, շատ բարեկամ է: Արժանի պէտ պիտի ծածկեն զանի: Ու մենք, ասոր, զինուորներ եղած, բանակցիլ կը ստիպենք: Ո՛չ, ո՛չ, աս անոնց չպիտի ունենք: Եթէ կարելի ըլլար հրացաններով զարկել զանոնք եւ դլխէ հոտացածներով փրկել պատիւը, յօժարակամ պիտի ընեմ այդ ամէնը՝ դուրս ելլելու համար այս անիծեալ խեղճէն, որպէս զի թողած ըլլամ այդ անդունդները:

(Շարունակելի)

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ՈՒՂԵՒՈՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ 71

ԼՈՒԻ ՊՈՒՍՆԱՐ

ԲԱՐԻԶՑԻ ՍՏԱՀԱԿԻ ՄԸ ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ ՈՎԿԷԱՆԻՈՍ ՄԷՋ

ԳԼՈՒԽ ԺԵ.

Մամթէր Հօլլէոմ, այդ միջոցին նորոգ մեկնած կ'ըլլար իր մարդոց ծովէզերքը ուղղուելու: Երբ անոնցմէ մէկը կը գտնէր գործը. եւ միւսը պատրաստուելէ յետոյ թէ գործածած էր հրամանը. Թուաճակ մը ձեռք կ'առնէր, յանկարծ յառաջացող երեւան եկան Բէէր եւ Ֆրէտ, միանոյն ատեն ձեռքերնին դրին երկու նաւավարներուն վրայ եւ անդիմադրելի ուժգնութեամբ մը զարկին անոնց կռնակէն նաւակին եզերքը: Շատ թեթեւ ընդդիմութիւն մը ըրին, ան ալ ձեւի համար միայն: Մինչ որ, Ֆրանսացիներուն ձեռքերը լաւ ձեւակերպել էին, եւ ընդվզումի կոմէութեան իսկ շուտով անհետացաւ:

Նուռակը անկոչ յոյժ ուրախ քաշուեր, նաւէն բաժնուածին պէս: Բայց Բէէր, Վիգթորի կողերը զարկէ եւ նաւաստիներուն ազատութիւն տալէ յետոյ, Թուաճակի դիւրութեան հսկուածով մը համբոյր մէջ դրաւ նուռակը եւ դէպի ծովեզերքի այն մասը դիմեց, ուր լոյս կը նշմարուէր:

Երկու Մոլոյաններ, կէտային խեղդուած, անշարժ փռուած էին աւազակոյտին վրայ: Այդ նուաղումին չնորհիւ Ֆրէտ կրցաւ իր ձիերը միացնել ընկերոջ ձիերուն: Նուռակը, ուժգնօրէն առաջ մղուած, ընդհանուր հասաւ այն ծովեզերքը, ուր կ'սպասէր մարդոց խումբ մը, ձեռքերնին բռնած խոշոր լապտերներ մը:

—Վերջապէս քաղաքական երկիր մը հասանք, ըսաւ Ֆրէտ, ափափանքէ խոր հառաչանք մը արձակելով:

—Իրաւ որ մեծ բան մը չէ, Նուռակ, յարեց Բէէր. Մայր Գինտորոն մը Լոյթաձի կողմերը չենք գտներ առաջարկը, բայց կրնանք միջոցներ գտնել՝ հոն հասնելու համար, Սամոայէն անցնելով:

—Անտարակոյս: Գէթ կրնանք վստահ ըլլալ թէ վայրենիներու երկրէն ատեններ ընդունելութեան մը պիտի արժանանանք հոս:

—Ո՞վ էք դուք, աղաղակեց խաժամուժ ձայն մը բարբառախառն լեզուով, խոշոր լապտերն քով կեցող մարդոց մէկը:

—Հիմա ալ բարբառախառն խօսող մարդու մը հետ գործ ունինք: Կրնա՞նք, շարունակեց իրենք հարցունել խօսք հասկնալու:

—Պոլսք—Այլեւայէն աղաօսուած եւ հաւաքական նաւով եկած նաւաբեկեալներ ենք, ըսաւ Ֆրէտ անգլիերէն լեզուով:

—Ինչ նաւ է ասիկա, հարցուց նոյն միեւնոյն լեզուով եւ բարբառախառն վայրագ շեշտով:

—Բալիվապանկ նաւը:

Ծովեզերքին վրայ կեցած մարդիկ, մազոտ զգեստներ հագած եւ ծածուկ թալսպեր կապած, փաթթուեցան:

—Նաւավար Ֆօայրքներ վան Բրոթ կը գրէ՛ք ձեզի, հարցուց մարդոց մէկը:

—Բնաւ երբեք, պատասխանեց Ֆրէտ անմիջապէս: Ինչ ազգակցութիւն կրնանք ունենալ այդ անգղակին հետ: Ծովահէն պառաւներ չենք մենք, այլ Ֆրանսայի պարկեշտ զաւակներ, որոնք կը փափաքին իրենց երկիրը դառնալ:

Բարբառախառն լեզուով արդէն խօսողներէն մը տաքցող առաջարկեց, յետոյ մենքէն խօսք տալով, ըսաւ բարեկամօրէն.

—Լաւ, պարոննե՛ր, հաճեցէք ներս ընդունուիլ:

Երկու բարեկամները կրկին չսպասեցին այդ հրաւէրը, եւ բոլորովին չորցած վիճակի մէջ, իրենց հանդիսաւոր առաջնորդներուն հետեւեցան: Ընդհանուր հասան քարէ ու ազարակ երկայնութեամբ մը տաշեւ, որ քանիցս պատեր ու փայտաշեն պատուհաններ ունէր: Դուռ մը բացուեցաւ կաթնի վրայ: Բայց քաղաքավարական բառերու տեղ իրենց անդր ասուպն աննկատելի վայրագութեան մը: Բէէրն եւ Ֆրէտն հրմշտուելով եւ քաշքշուելով բերուեցան, անձնակ մը մտցուցին, ուր կատարեալ մթութիւն կը տիրէր: Դուռը գոցուեցաւ ուժգնօրէն, փականքներու եւ երկաթէ սրահներ ամրացուեցան, յղացում մը յետոյ, որոնց յանկարծակի ծածկաբար ձայն մը:

—Գիշեր բարի, պարոններ: Տէր Ֆօայրքներ վան Բրոթ պարկեշտ նաւավար մըն է, որու մասին բնաւ դոյզն չէ լսած մարդասպանը: Եթէ իր բարեկամներէն չէք, ուրեմն դէպ մեծագինութիւններ ունիք դուք: Տեսնենք ի՞նչ կը բացուի պէտք առանց ձեր մասին, երբ իր կարծիքը հարցնենք:

Ծովոյ խումբը հեռացաւ:

—Կրա՛կ, գոչեց Բէէր, նորէն արգելափակ եղանք:

Ֆրէտ, կատաղի զայրոյթով մը մտանուած, ակռաները կը կրճտէր:

—Վերջինն աս է, յարեց Բէէր. գէթ մեզի հոս է:

Պատասխան չկար. աղան անհետացած էր:

ԳԼՈՒԽ ԺԶ.

Ֆրէտ, իր բարեկամ գիտցածէն անմեղութեամբ, անկողնոյ պառկեցուցած մը պահած էր, զոր բնաւ չէր կրցաներ նոյն իսկ ամենէն յուսահատական պարագաներուն մէջ: Բայց այս անգամ, կոյրի ասպնջականը, զոր Ֆրէտ անդրադարձաւ, ունէր բարեհաճ մտադրութիւններուն կրցած արդիւնաւոր եղած ըլլալուն համար, անհրաժեշտ պատճառաւ Բէէր լը Կոլ: Իր բարեկամին նկարագրին հակառակ եղած զայրոյթը այդ արտայայտութեան հանդէպ նշմարած էր ներքին նուաղը:

Ի զուր փորձեց հանդարտեցնել Ֆրէտը, ողբալով խօսքեր ընելով: Իր մտադրութիւնը ո՛չ աւելի պատճառաց դրդեց:

—Անգղամի՛տք, Թշուառականնե՛ր: Ինչ ըրած էինք իրենց: Ինչ ըրած էր այդ փոքրիկը որ անգթօրէն մեռնի բաժնեցին, մինչ անոր միակ պաշտպաններն էին:

Ֆրէտ, միշտ, իր անձնական թշուառ

ճշմարիտ աղաղակ մը կ'արձակէ, զոր կ'արժէ նկատողութեան առնել։ Կ'ուզէ գիտնալ թէ միթէ հիմա կայսուն վիճակ մը չէ՞ ասուած ֆրանսական հարստութեան զարգացումը, եւ ասոր պատասխանը չատ մխիթարիչ չէ։ Գիտուն բրոֆեսորը, սկսելով միայն թուանշաններով խօսիլ, նոր կը պարզէ անհերքելի յառաջադիմութիւններ։ Ֆրանսան, կ'ըսէ, հարուստ է եւ անոր վարկը՝ աշխարհակալ. երբեմն «Եւրոպայի սնտուկը» կը յորջորջէին զայն։ Նմանօրինակ վիճակագրութիւնը ցոյց կուտայ թէ Ժ. դարուն սկիզբները, քառասուն միլիոն Ֆրանսացիներ իրենց մէջնէ կը բաշխէին երկու հարիւր եւ մէկ քանի միլիառ Փր.ի դրամագլուխ՝ չափազանց կամ անչափ ասոյթով. ասկէ աւելի կը գանձին հասոյթ մը զոր կարելի է եօթը կամ ութը միլիառ ենթադրել, եւ որ զէթ հասարակաց օրականները, թոշակները, արհեստաւորներու չահերը եւ անհատական գործունէութեան օգտակար պտուղները։ Երբ այդ կերպով ձեռք բերուած ամբողջ հասոյթը բոլորովին սպառած չէ, յաւելեալ մասը կ'աւելնայ Ֆրանսայի ազգային հարստութեան վրայ, եւ մանաւանդ այդ կերպով աւելցած է։ Այսօր հանգիստ աւելի փոփոխութեանց ալ կրնայ ենթարկուիլ։ Երեսուն տարի առաջ գիւղային անշարժ կալուածները բաւական ապահով մը ենթադրուելով՝ իրենց արժէքէն բան կորսնցուցին։ Սակայն այդ տագնապին արդիւնքները հիմա անցած են։ Գալով շարժուն ստացուածքներու, որոնք հիմա աւելցած մեծ մասը կը կազմեն հարստութեանց մէջ, վերջերս ընդհանուր ո՛չ օգտաքէն եւ ոչ ալ ներքին կենսաւորութիւններէն։ Կարելի է ուրեմն ըսել թէ ասոր աստիճան վեր Ֆրանսայի հանրային հարստութիւնը ծանր փորձութեանց չէ ենթարկուած։ Ուստի, եթէ ընդունինք որ, երեք դար է ի վեր առաջին անգամ ըլլալով դրամագլուխին վերելքական գնացքը ընդհատուած է, միթէ պէտք չէ՞ անկէ հետեւցնել թէ նոյն իսկ խնայողութեան աղբիւրներն են որ հիմա կը ցամքին եւ կամ չեղած են իրենց բնական ընթացքէն։ Այս է խնդիրը։ Պ. Լը Ֆավիլ, ասոր լուծումը գտնելու համար, կը դիմէ գործիքի մը որ իր փորձերը առած է՝ այսինքն ժառանգութեան վիճակագրութեան։ Այդ վիճակագրութիւնը չատ հաւաստական է, վասն զի ժառանգներու ընթացքին մէջ, բոլոր հարստութիւնները, մեծ կամ փոքր, անկէ կ'անցնին։ Տարեկան հետազօտութիւններէ եւ ասոր ամբողջ գումարը յիշելու համար, քանի որ երբեմն յաջորդող տարիները կրնան բռնաբար չափազանցել, Պ. Ֆավիլ հնգամեայ չրջաններու վրայ կ'ընէ իր բաղդատութիւնները։ Այդ կերպով կը հաստատէ հնգամեայ միջին հաշիւ մը՝ 1824էն սկսեալ (1,843 միլիոն Փր. 1826-1830ի համար) մինչեւ 1904 (6,489 միլիոն՝ 1901-1904 համար։ ԺԹ. դարուն Ֆրանսայի ազգային հարստութեան զարգացումը իրաւ է կրչելի եղաւ։ Նոյն իսկ 1870-71ի պատերազմը եւ անոր պատճառած չարիքները ու դժուարութիւնները չկրցան յամեցնել այդ հարստութեան յառաջդիմութիւնը։ Միեւնոյն էր նաեւ երկրագործական մեծ տագնապին եւ 1881-82ի ելեւմտական տագնապին առթիւ։ Հակառակութիւնը ձեռքերէ կ'աւելնար։ Սակայն, կը յարէ Պ. Լը Ֆավիլ, ժառանգութեան բաւական վերջերս, նախ ծանրակշիռ թուական մը պէտք բանալ։ Ցուցակը եթէ ալ յարմարի, գէթ հաստատուն է մինչեւ 1889-95. այդ հնգամեայ շրջանին մէջ է որ փոխանցումի տարեկան գումարը իր գագաթնակէտը կը հասնի՝ այսինքն գրեթէ եօթը միլիառ կը հասնի։ Ետքը դարձեալ կը սկսի իջնել։ ԺԹ. դարուն վերջին հնգամեակին թիւը անկում մը ցոյց կուտայ եւ Ի. դարուն սկիզբները այդ անկումը կը շեշտուի. միջին փոխանցութիւնը մեկուկէս միլիառ չափ կ'իջնայ։ Պ. Լը Ֆավիլ կ'ըսէ թէ անցեալին մէջ նմանը չտեսնուած այդ անկումը ահաւոր մըն է, եթէ հարկ ըլլայ անոր մէջ տեսնել ուժգին փլուզում մը ազգային բարգաւաճումի մը։ Դժուար է սակայն աւելի պատճառ մը գտնել։ Այդ նոր վիճակը չատ ժամանակաւորաբար կրնայ վերագրուիլ նիւթական նոր դրութեան՝ հաստատուած 1901ի փետրուար 25ի օրէնքով, որ արտօնած է պարտքերը զեղչել ժառանգական գոյքերէն։ Վիճակագրութիւնները առանց խառն գոյքերուն վրայ հաստատուած ըլլալով 1901էն ետք դրութիւնը բնաւ ազդեցութիւն մը չունի վերը յիշուած միլիոն հաչուեկշռի վրայ։ Իրաւ է որ վերլուծեալ օրէնքը վերջ առաւ ընդմուտք մը՝ կտակով հաստատուած եկամուտ վայելումներու մասին։ 1901էն առաջ երբ կտակակատար մը օրէնքի համար հարիւր հազար Փր.ի եկամուտ մը թողուր որ եւ է անձի, տուրքը հարիւր յիսուն հազար Փր.ի վրայէն կ'առնուէր։ Այս բանը 1901էն ի վեր այդ կերպով բաչխուած դրամագլուխներէն մէկ երրորդի չափ մաս մը պէտք է զեղչել. բայց այդ պարագան բաւական չէ պատճառաբանելու տարեկան գրեթէ մեկուկէս միլիառի չափ գումարի մը նուազումը։ Նպաստաւոր բան մը կարելի չէ նկատել նաեւ այն պարագան թէ ասոր աստիճան մեռնողներուն թիւը պակսած է։ Իրողութիւնը առայժ է, սակայն ժառանգութեանց եւ յանձնուածութեանց թիւը ազդեցութիւն մը չէ կրեր, վասն զի մեծ մասամբ աղքատ կը մեռնին։ Եւ եթէ աղքատ մեռնողներուն թիւը նուազէ, պարզապէս այն է թէ ծննդաբերութիւնը պակսած է։ Նոյն իսկ ծննդաբերութեան այդ նուազումը հաստատուած իրողութեանց հանգամանքը կը ծանրացնէ. վասն զի, երեք բնական բաժանմամբ փոքրիկ ժառանգորդները, որոնց մասին խնայողութիւն կ'ընեն այնքան ընտանիքներ, անդրանիկներէ աւելի կրտսերներն են։ Ուրեմն մանչերն ու աղջիկները պէտք է հիմակ խմբուին աւելի երկար առանց այլոց իրենց հօրերն ու մայրերէն եւ ասկէ կը հետեւի թէ միեւնոյն ժառանգութիւնները յաճախ կ'անցնին արձանագրութենէն։ Պ. Լը Ֆավիլ կը յարէ թէ ասոր վերապրողները աւելի ծերացած եղած են ծախսելու տարիքի հասնելով, գոյքերու կարգ մը սպառումներով։ Անշուշտ պատրանք կրնան գոյանալ, սակայն չատ հազուադէպ են։ Ասկէ զատ, նոր օրէնքները ալ ձեռնտու միջոցներ առած են տուրքերու վարչութեան, որ խիստ լաւ կրնայ ձգտել գինը խարել սեղաններուն դէմ։ Պ. Լը Ֆավիլ կ'ըսէ.—«Օրէնսգիրքին խստութիւնը դրամագլուխին նկատմամբ, չատ մը դրամատէրեր մղած է՝ իրենց ինչքը պատսպարելու։ Այդ չարժումը կրնայ պատճառ մը կազմել ժառանգութեան պակսելուն։ Սակայն եթէ ինչքը օտար երկիրներ զետեղելը բաւական չէ, պէտք է նաեւ վստահ ըլլալ տուրքերու վարչութեան խուզարկութիւններէն զերծ մնալու համար։ Արդ, տարեկան ժառանգութիւնը հարիւրէն հինգ պակսելու համար, պէտք է ընդունիլ թէ առաջ միլիոն չափ Ֆրանսացիներ կրցած են խոյս տալ որ եւ է խուզարկութենէ։ Վերջապէս իրողութիւնը մնացած է. եթէ հարկ է յուսալ որ ֆրանսական հարստութիւնը նորէն չէ պակսիր, սակայն սա ալ սոյդ է որ այլեւս չաճիր, բան մը որ, ինչպէս կ'ըսեն վիճակագիրները, բնաւ տեսնուած չէր։»

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Հարաւային Ափրիկէի մէջ — Ցեղապետի մը ձերբակալման առթիւ.— Գերման լրագիրներուն հրատարակութիւնները։

Միթէ անգլիագերման նոր միջադէ՞պ մըն ալ տեղի պիտի ունենայ։ Գերմանական Ափրիկէէն ստացուած լուրեր կ'ըսեն թէ մայիս 4ին Գերմանները, որոնք Մօրենկօ ցեղապետը կը հալածէին, Բարեյուսոյ գաղթավայրին հողը մտեր եւ հոն Բեչուանացի մը ձերբակալեր են ըմբոստներուն հետ։ Լոնտոնի կառավարութիւնը անշուշտ փութաց բողոքել սահմանագլուխի այդ բռնաբարումին դէմ եւ պէտք է խոստովանիլ թէ Պերլինի կառավարութիւնը պաշտօնապէս ընդունած է անգլիական բողոքը։ Լոնտոնի գերմանական դեսպանը պաշտօն առաւ պաշտօնապէս յայտարարելու թէ Պերլինի դահլիճը բնաւ համամիտ չէ գերման զինուորներուն ըրածին, այն ձեռնարկութեան բռնութեան հողի վրայ։ Հանգամանքի մասին անգլիական մամուլին ակնարկած ընթացքին նայելով, կը վախցուէր թէ մի՛ գուցէ լրագրական բանակռիւները իրենց տեսակէտն բորբոքեն, բայց այդ մամուլն ալ չափաւորութիւն մը ցոյց տուաւ, ինչ որ մեծապէս պիտի նպաստէ ծանր հանգամանք մը չառնելու այդ միջադէպին։ Քէօլնիշէ Ցայթունկ կը յայտարարէ թէ գերման զինուորները, Մօրենկօ ցեղապետը հալածելու առթիւ, ամենէն աւելի կը բաղձային զայն ձերբակալել, բայց եւ այնպէս բրիտանական հողի վրայ այդ անձնութիւնը հակառակ է միջազգային իրաւանց։ Ուստի Պերլինի կառավարութիւնը կը մերժէ տարբեր գերման հրամանատարին, որ զինուորները զգած է Մօրէնկոյի ետեւէն։ Լոֆալ Անցայկեր ալ կը հաւատայ թէ այդ անգլիական բողոքը ամէն կերպ հանգուցած է եւ պիտի հանգուցուի, մանաւանդ Գերմանիոյ նման երկրի մը մէջ, որ այնքան գաղթային գործեր ունի։ Տոյչէ Թակես Ցայթունկ միայն տարբեր կարծիք մը կը յայտնէ։ Այնպէս կը նկատէ թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը եթէ իրաւ բողոքած է, պէտք է որ գերման կառավարութիւնն ալ իր կողմէ բողոքէ, որովհետեւ Անգլիա չկրցաւ պաշտպանել գերման գաղթավայրին անհանգիստ տարրերը։ Այս յայտարարութիւնը քիչ մը յանդուգն է, վասն զի չի կրնար հաստատել թէ Անգլիա անուղղակի կերպով կը պաշտպանէ գերման գաղթավայրին անհանգիստ տարրերը։ Իրաւ է որ կ'ըսուի թէ գերման սպան հարկադրուած է զօրամասերով մտնել, վասն զի Բարեյուսոյ ոստիկանները զէնքերնին չէին քաշեր ըմբոստներէն։ Ուրեմն Գերմանիա պիտի կրնայ համաձայնիլ Անգլիոյ հետ՝ այն պայմաններուն եւ պարագաներուն համար, որոնցմով ըմբոստները կրնան իրենց պաշտպանուած նկատուիլ, բայց այդ պարագան բնաւ չարդարացներ կատարուած սահմանագլուխի բռնաբարումը եւ Պերլինի կառավարութիւնը բնաւ արդարացիր չէ այդ պատրուակին ետեւ ապաստանիլ, ինչ որ գովելի է։ (Էքո. Փարի)

ՖՐԱՆՍԱ

Նախարարութիւնը.— Նոր Երեսփ. ժողովը.— Մաքսային հասոյթները.— Ֆրանսայի նոր եպիսկոպոսները։

Կ'ըսուի թէ ներքին գործոց նախարար Պ. Քլեմանսօ կը համոզէ պատերազմական նախարար Պ. Էթիէն՝ ընդունիլ ներկայանալ Երեսփ. ժողովին ատենապետութեան պաշտօնին։ Պ. Քլեմանսօ մտադիր է առանձնել պատերազմական նախարարի պաշտօնը։ Սակայն, ուրիշ լուրի մը նայելով, Պ. Տումէ վերստին պիտի չառնէ Երեսփ. ժողովին ատենապետութեան պաշտօնը եւ թէ իր այդ որոշման բացատրութիւնները հրապարակաւ պիտի տայ։

—Էքօ տը Փարի կ'ըսէ թէ նոր Երեսփ. ժողովը պիտի պահանջէ որ հանրային օգնութեան ապահովչութիւնը բոլորովին աշխարհականացուի եւ ուսուցումը բոլորովին կառավարութեան մենաշնորհը ըլլայ։ Եկամուտի յարմարն տուրքին վերահաստատութիւնը շուտով ձեռք պիտի առնուի։ Կարելի է կարգ մը մեծավաճառներէ գրաւական ապահովութիւն մը պիտի պահանջուի՝ գործաւորներու հանգստեան թոշակին ապահովութեան համար։

—Պաշտօնական վիճակագրութեան մը համաձայն, 1906ի առաջին չորս ամիսներուն Ֆրանսայի մաքսատանց հասոյթը սապէս եղած է.

Ներածութիւն.— 1,816,407,000 Փր. մինչդեռ 1905ին եղած էր 1,656,651,000։

Արտածութիւն —1,604,287,000, մինչդեռ 1905ին 1,507,503,000 էր։

—Վարիէնի եկեղեցական արտաւոր Պ. Բերու ժողովը մէկ քանի օր առաջ գումարուեցաւ՝ առանձնելու ֆրանսական նոր եպիսկոպոսներուն ցուցակը։ Արդէն մէկ քանի նիստեր գումարած էր խնդիրը ուսումնասիրելու։ Եպիսկոպոսական այդ անուանումները գրեթէ վերջնականապէս որոշուած են, կրնայ ըլլալ որ այս չաբթու ներկայացուի Պապին վաւերացմանը, որ չատ չուտ որոշում մը պիտի տայ, եթէ ընդունելի պիտի ճարուած ըլլալով։ Նոր եպիսկոպոսները մէկ առանձին պիտի կրնան ստանալ իրենց հովուական գիրերը, որով, ինչպէս Պապն ալ կը փափաքի, պիտի կրնան ներկայ գտնուիլ Ֆրանսայի եպիսկոպոսներու գումարումին՝ մայիս 30։ Սաթիէօ կարդինալը վերջերս կ'ըսէր.— «Եպիսկոպոսներու ցանկ մը պիտի ունենանք»։ Այս բանակցութիւնը լուծելու եպիսկոպոսական ժողովին անուանումները։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վիլհելմ կայսեր Վիեննա ուղեւորելը.— Պ. Քոշութի կարծիքը.— Կարծիքները Հունգարիոյ մէջ։

Հունգարիոյ առեւտրական նախարար Պ. Քոշութ տեսակցութեան մը պահուն, ուր իր կարծիքը հարցուեցաւ Հունգարիոյ լրագիրներուն հրատարակութեանց վրայ՝ Վիլհելմ կայսեր Վիեննա ուղեւորելուն առթիւ, սա յայտարարութիւնը ըրաւ — «Լրագրական այդ յօդուածները չեն արտայայտեր հունգարական հանրային կարծիքին ընդհանուր հակումը, որ կատարելապէս համոզուած է թէ Հունգարիա պէտք է լաւագոյն յարաբերութիւններ ունենայ Գերմանիոյ հետ։ Միւս կողմէ կարելի չէ ուրանալ թէ խիստ անհաճոյ տպաւորութիւն մը գործեց այն իրողութիւնը թէ, երբ Հունգարիա խորհրդարանական տագնապի մէջ էր, Գերմանիա պնդեց բանակցիլ՝ առեւտրական դաշնագրութիւն մը կնքելու համար, եւ այն եղանակով որ բոլորովին անհամապատասխան է հունգարական օրէնքներուն։ Անշուշտ Գերմանիա մտադիր չէր դժուարութիւններ պատճառել Հունգարիոյ՝ ներքին գործերուն համար։ Գերմանիոյ այս ընթացքին նպատակն էր ընդհանուր մը առաջ չերթալ առեւտրական դաշնագրութեանց իր դրութեանց մէջ։ Գերմանիա ամէն կերպ լաւ գերմանական քաղաքականութեան մը հետեւած է՝ մինչեւ իր չահերը նկատողութեան առնելով միւս ազգութեանց չահերուն հանդէպ։ Ցաւալի է որ Հունգարիոյ Խորհրդարանը շուտով ընդունի Գերմանիոյ հետ կնքուած առեւտրական դաշնագրութիւնը եւ այն ատեն պիտի փարատին Գերմանիոյ ընթացքին առաջ բերած դառն զգացումները»։ Պ. Քոշութ յարեց թէ իր կարծիքին նայելով, Վիլհելմ կայսեր այցելութիւնը լոկ քաղաքավարական արարք մըն է՝ Ալխեզիրասի Դեսպանախորհուրդին առթիւ։

ԱՆԳԼԻԱ

Լորտերու ժողովին մէջ — Անգլիոյ բանակը.— Ոստիկանութեան խնդիր մը։

Լորտերու ժողովին մէջ Լորտ Բարթըլմօթ յայտարարեց թէ անգլիական զօրաբանութեան յառաջադէմ արդարութեան, կազմակերպութեան եւ նաւատորմիղներու պաշտպանութեանը մասին, որով կրնայ ան մեզ ամէն առաջ յանկարծական յարձակումէ, բնաւ վար չէ մնար ցամաքային Եւրոպայի պետութեանց ծրագիրներէն։ Լորտ յարեց թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը մտադիր չէ պարտաւորիչ ծառայութիւն հաստատել քաղաքացի զինուորութեան համար։ Այս վերջինները, բանակին մէջ չմտնելով հանդերձ, լաւագոյն միջոցներ պիտի ընծայեն՝ այդ բանակին օգնելու թէ՛ ներսէն եւ թէ դուրսէն։ Լորտ ըսաւ նաեւ թէ Անգլիա իր նաւատորմին վրայ վստահ է արշաւանքները արգիլելու համար, թէ ուսումնասիրութիւններ կը կատարուին՝ կամաւորները գործածելու եզերքներու պաշտպանութեան՝ արշաւանքներու դէմ։ Ամրութիւնները, ընդհանրապէս շոգենաւերը եւ երկաթուղիներն ալ մեծապէս օգտակար պիտի ըլլան այդ տեսակ պաշտպանութեանց մէջ։

—Երեսփ. ժողովին մէջ չատ մը հարցումներ եղան Անէլէյի նկատմամբ գործուած ոստիկանական սխալի մը համար։ Ներքին նախարարը Սըր Հէնրի Քէմպըլ Պէնըրման յայտարարեց թէ իր խնդրութիւնները եւ ոստիկանութիւնը կը փափաքին որ կատարեալ քննութիւն մը տեղի ունենայ։ Կառավարութիւնը այնպէս կը նկատէ թէ այդ քննութեան նպատակը պէտք է ըլլայ Լոնտոնի ոստիկանութեան պաշտօնէութիւնները՝ փողոցներու մէջ գիշերուան եւ անպարկեշտ կիներու արարքներուն նկատմամբ, նաեւ թէ այդ պաշտօնէութեանց կիրառման եղանակը։ Նոյն բարոյական ապահովչական յանձնաժողով մը կոչել այդ քննութիւնը կատարելու համար։

ՍՊԱՆԻԱ

Թագաւորին ամուսնութիւնը.— Հանդէսները.— Պատրաստութիւններ.— Ապագայ թագուհիին պատուակալ տիկինները։

Սպանիոյ Թագաւորին ամուսնութեան առթիւ կատարուելիք հանդէսներուն համար բազմաթիւ զբօսաշրջիկներ սկսած են Սպանիա ժամանել։ Մատրիտի մէջ հիւրանոցներու ամէն տեղեր կը վարձուին՝ մեծ ծախքամարդին ներկայ գտնուելու համար։ Բնակին համար, որ երեք հարիւր տեղ միայն ունի, հինգ հազար խնդրանքներ եղած են։ Իւրաքանչիւր տեղի երկու հարիւր բէզէթա գին որոշուած է, սակայն մինչեւ հինգ հազար բէզէթա առաջարկներ կան։ Արքայական թափօրին անցնելիք փողոցներուն բոլոր պատուհանները վարձուած են։ Պանդոկապետները անհաւատալի գիներ կը պահանջեն։ Անգլիական ընտանիք մը հազար անգլիական ոսկի վճարեց՝ օթեւան մը մէջ յարկաբաժին մը վարձելու առաջ օրուան համար։

—Սպանիոյ արքայնիքին փոխարքայուհիք Թագուհիին ներկայացուցած պատուոյ թագուհիին պատուակալ տիկիններուն կրկնեն նշանէն նմանը, որուն հաւանութիւն յայտնեց Ալֆոնս ԺԳ.։ Այդ նշանը կը բաղկանայ V. E. տառերէն՝ ադամանդներով ու զմրուխտներով զարդարուած եւ վրան ալ արքայական պսակակուռ թագով մը։ Պաշտօն ստանձնելիք առաջին պատուակալ տիկինը պիտի ըլլայ Ֆերնան Նունէզի դքսուհին։

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ռուսիոյ Ցարին եւ Վիլհելմ կայսեր տեսակցութիւնը.—Անգլիուոյ մերձեցումը.—Վիեննա այցը.— «Թակկլար»ի կարծիքը։

Թանը Պերլինէ բերուած կը հաղորդէ.— Հակառակ ամէն հերքումներու, Թակկլար կը կարծէ թէ մօտերս տեսակցութիւն մը պիտի ունենան Վիլհելմ կայսրը եւ Ռուսիոյ Ցարը՝ նախաձեռնութեամբ Նիքոլա կայսեր։ Պերլինեան լրագիրը, իբր հաստատութիւն իր ըսածին, կը յիշեցնէ թէ Պեթերհոֆի տեսակցութիւնն ալ գաղտնի պահուեցաւ մինչեւ որ կատարեալ իրողութիւն մը եղաւ։ Թակկլար լաւատեղեակ նշաններ կը տեսնէ այդ մասին դիւանագիտական մէջ իսկ։ Գալով Վիլհելմ կայսեր Վիեննա այցելութեան, ո՛չ միայն անհրաժեշտ պիտի ըլլայ Եռեակ Դաշնակցութեան ապագայ նոր կերպարանքին՝ Իտալիոյ ընթացքէն պատճառաւ, այլեւ երկու կայսրերը առիթ պիտի ունենան խորհրդակցելու Ռուսիոյ նոր ներքին կացութեան մասին։ Եռեակ Դաշնակցութեան ապագայ դէմքը նկատի պիտի առնուի Ռուսիոյ այս դարձին մէջ դէպ ի արեւմտեան քաղաքականութիւնը։ Նաեւ բնական կ'երեւայ որ Ցարը ուզէ փարատել Ալխեզիրասի մէջ ասոր դիւանագիտութեան բանած ընթացքին առաջ բերած պաղութիւնները։ Բայց Թակկլար կը փութայ յայտարարել թէ այս մասին Գերմանիա չպիտի գտնուի բանակցելու կողմերով, այլ պիտի ջանայ Ռուսիոյ հասկցնել թէ այս վերջինը չի կրնար արհամարհել գերմանական աջակցութիւնը, և հետեւաբար պարտի աւելի սերտ յարաբերութիւններ մշակել Պերլինի հետ։ «Առանց այդ երաշխաւորութեան, կ'ըսէ Թակկլար, Ռուսիոյ Ցարին եւ Վիլհելմ կայսեր տեսակցութիւնը չի կրնար պարզել միջազգային կացութիւնը։»

—Նովոյէ Վրէմիա Պետերբուրգի լրածէջ կը յայտնէ Լոնտոնէն հասած լուրերու մասին, որոնք լոյս կը յայտնեն թէ ի մօտոյ բանակցութիւններ պիտի սկսին՝ քաղաքական համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար Անգլիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ։

ԵՌՐԵԱԿ ԶԻՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Կոմս Վէկէրլէի նօթը.— Հունգարական թերթերուն կարծիքը.—Եռրեակ Զինակցութեան դէմ։

Բէչթի Հիրլըբ կը հաղորդէ.—Քանի մը լրագիրներ կարծիք կը յայտնեն Հունգարիոյ նախարարապետ Վէքէրլէ կոմսին ճառին վրայ, որ Գերմանիոյ և Աւստրիա-Հունգարիոյ յարաբերութեանց վրայ կը դառնար, եւ կը շարունակէին այս վերջինին դէմ գրել։

Մանար Օրզակ կը գրէ. «Իբր պատասխան Պ. Վէքէրլէի յայտարարութեանց, պարտինք հաստատել թէ մեր հանրային կարծիքը ստացած է Գերմանիոյ հետ դաշնակցութեան մը նկատմամբ։ Պատճառը սա է որ առեւտրական տեսակէտով Գերմանիա կը ճնշէ մեզ եւ քաղաքականապէս կը շահագործէ մեզ։ Կ'ուզենք դաշնակից ըլլալ, բայց ոչ ծառայ։ Չենք ուզեր Գերմանիոյ միջազգային քաղաքականութեան գործիք ըլլալու ատեններ վար իջնել։ Մանար Հիբլաբ կը խոստովանի Պ. Քոշութի կողմէ վերջերս եղած իրաւացի յայտարարութիւնները, որոնք ի վեր կը հանէին գերման քաղաքականութեան այլամերժ հանգամանքը։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Պ. Րուզվէլթ եւ ծերակուտականները.— Երկաթուղիներու հսկողութեան օրէնքը.—Հրապարակագրի ու դիւանագէտի մը մահը։

Ծերակուտական Պէյլէյ եւ Թիլման, Ծերակոյտին մէջ, Պ. Րուզվէլթի մասին խօսելով յայտարարեցին թէ իրենց աջակցութեան դիմելէ յետոյ քուէարկուելու համար երկաթուղիներու քննութեան օրէնքը, իր յանձնառութեանց մէջ թերացաւ այդ օրէնքին բարեփոխումներուն նկատմամբ, զոր խոստացած էր իր խօսքերուն մէջ։ Ճշմարտութիւնը սա է որ չկարենալով վստահիլ հանրապետական մեծամասնութեան վրայ՝ իր փափաքած ձեւին մէջ քուէարկել տալու համար օրէնքը, Հանրապետականներուն կողմը դարձած է, եւ երկու կուսակցութեանց միջեւ կը տատանի։ Այս պատճառաւ քանի մը ծերակուտականներ Պ. Րուզվէլթի այդ ընթացքը կը քննադատեն։ Նոյն դաշնամբ մ'ալ ապաւինելով Ալլիսոն հանրապետական ծերակուտականին, կը հերքէ երկու ռամկավարական ծերակուտականներու ամբաստանութիւնը։ Կը յայտարարէ թէ միշտ ուժ տուած է Հէփպըրնի օրինագծին եւ Ալլիսոնի բարեփոխման առաջարկին։ Պ. Րուզվէլթ երկու ծերակուտականներուն կը վերադարձնէ անարժանութեան մեղադրանքը, եւ իր յայտարարութիւններուն իբր փաստ առաջ կը բերէ դատական նախարարին մէկ նամակը, որ կառավարութեան խորհրդակցութեանց մասնակցած է, մեծամասնութիւն մը յառաջ բերելու համար երկաթուղիներու օրինագծի մասին։

—Պ. Քարլ Շուրց, հրապարակագիր, Մատրիտի ամերիկեան նախկին դեսպան, Նիւ-Եորքի մէջ մեռաւ եօթանասունեօթը տարեկան։ Գերմանիա ծնած էր, Քէօլնի մօտ, 1829ին։ Պոնի մէջ համալսարանական ուսումը աւարտելէ յետոյ, 1848ի դէպքերուն ատեն յեղափոխական լրագիր մը հիմնած էր բրոֆեսոր Կոթֆրիտ Քինքէլի հետ։ Ապա Զուիցերիա ու Գերմանիա գացած էր։ Յաջորդաբար Բարիզ եւ Լոնտոն անցաւ, յետոյ Մ. Նահանգները, ուր ամերիկեան հպատակ եղաւ։ Հիւսիսայիններուն եւ հարաւայիններու պատերազմին մասնակցեցաւ եւ զարմանալի կերպով յաջողեցաւ լրագրութեան, քաղաքականութեան եւ դիւանագիտութեան մէջ։ Նախագահ Լինքոլն 1865ին Մատրիտ ղրկած էր զինք իբր դեսպան։ Իբր ծերակուտական բազմացաւ հանրապետականներուն մէջ։

Ներքին Լուրեր

ՍԵԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ աւարտին աղօթքը կատարելէ ետքը Կայս. Պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Անգլիոյ, Շուէտի, Ռումանիոյ եւ Յունաստանի դեսպանները՝ իրենց առաջին թարգմաններով, Իտալիոյ դեսպանատան գործակատարը եւ քանի մը օտարազգի հիւրեր։ Ներկաներէն ամէնքը արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.— «Երէկ, ուրբաթ, Սելամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ ընդունուած արտօնութեամբ, Անգլիոյ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոնոր պատիւ ունեցաւ ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։

«—Երէկ, ուրբաթ, Սելամլըքի արարողութենէն ետքը, Ռումանիոյ նոր դեսպան Պ. Բաբինէսքու, իր յանձնարարագիրները մատուցանելու համար, իր հետեւորդներուն հետ հանդիսական արարողութեամբ Կայս. Պալատ գնաց եւ պատիւ ունեցաւ պաշտօնապէս ներկայանալու Վեհ. Սուլթանին»։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ նոր դեսպան Պ. Բաբինէսքու, ինչպէս կ'երեւայ Պաշտօնական Զեկոյցէն, երէկ Թէշրիֆաթի արարողական օգնական Ռայ եաւէր պէյի առաջնորդութեամբ եւ պալատական կառքերով, Կայս. Պալատ գնաց հանդիսական թափօրով։ Առաջին կառքին մէջ բազմած էին դեսպանը եւ Թէշրիֆաթճի պէյ, իսկ միւս կառքերուն մէջ ալ դեսպանատան պաշտօնեաները։ Սելամլըքի արարողութենէն ետքը, կայս. արտօնութեամբ, դեսպան Պ. Բաբինէսքու, Թէշրիֆաթ արարողապետ Ղալիպ պէյի առաջնորդութեամբ, պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու։ Կայս. ունկնդրութեան ներկայ էին նաեւ արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշա եւ արքունական պաշտօնատարներէ ոմանք։ Ղալիպ պէյ դեսպանը ներկայացուց Վեհ. Սուլթանին։ Պ. Բաբինէսքու իր յանձնարարագիրները մատոյց յառաջ Կայս. Գահոյից եւ բանախօսութիւն մը արտասանելով, յայտարարեց թէ ամէն կերպով պիտի աշխատի երկու կառավարութեանց միջեւ եղած բարեկամական յարաբերութիւնները աւելի եւս ամրապնդելու համար։ Պ. Բաբինէսքու արժանացաւ կայս. մեծարանաց եւ յետոյ իր հետեւորդներուն հետ Բերայի դեսպանատունը վերադարձաւ։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԵՐԸ.— Պետական Խորհուրդը որոշեց որ ապահովութեան անուանկին եւ մակլուբէթի վարչութեանց կողմէ վաճառուած կալուածներու տուրքը, ասկէ վերջը, անշարժ ստացուածքին արժէքին համեմատ գանձուի։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ որոշած է ոսկեդրամով ունեցած իր առնելիքները ոսկեդրամով գանձել եւ ոչ թէ արծաթ դրամով, ինչպէս անոնք ալ կ'ուզեն, սակայն նկատելով որ չատ տեղեր քառորդ եւ կէս ոսկիներ փոքրաթիւ են, որով հարիւր ղրուշէն վար ոսկեդրամով պարտք ունեցողները իրենց պարտքը հատուցանելու մասին դժուարութիւն կը քաշեն, ուստի այդ մասին ալ սա որոշումը տրուած է.— Մինչեւ հարիւր ղրուշ եղած ոսկեդրամ պարտք մը երբ հատուցանել ուզուի, մէճիտիէն առանձին ղրուշէն եւ քառորդն ալ չորս ղրուշ քսանըհինգ փարայի ընդունուի, իսկ քառորդէն վար եղածներն ալ ամբողջութեամբ՝ այսինքն քառասուն փարանոց քառասուն փարայի։

ՍՆԱՍՈՒՆՆԵՐԸ.— Անասնաբուժական միքրոպաբանական ուխտատունը աւելի եւս ընդարձակելու համար ծրագիր մը պատրաստած է Բ. Դուռ։ Խնդիրը նկատողութեան առնուած է ձեռնհաս պաշտօնարանին կողմէ։ Այդ ծրագիրը ի մէջ այլոց հիմնուած է սա պարագային վրայ.—Պրուսայի նահանգին Բրուսաթի գաւառին եւ չրջակայ գիւղերուն մէջ անասոց հիւանդութիւն ծագած ըլլալով, այդ տեղերը շղթայի տակ առնուած են, հետեւաբար անհրաժեշտ է պէտք եղածին չափ շիճուկ դրկել՝ ճարակումը ենթակայ անասուններն ներարկելու համար։ Մինչեւ հիմա երեք հազար «սէր» դրկուած է նոյն գաւառակը. ուստի ասկէ վերջը թէ՛ հոն եւ թէ ի հարկին ուրիշ տեղեր դրկելու համար, հարկ է ընդարձակել միքրոպաբանական ուխտատունը։

ԿԱՏԱՂՈՒԹԵԱՆ դարմանը գործածման համար Դամասկոսի, Սամսոնի, Պաղտատի, Եդիրնէի եւ Մանաստըրի քաղաքներուն մէջ հաստատուելիք դարմանատուններու ծախքը նոյն տեղերու թաղապետութեանց հասոյթներէն պիտի հոգացուի. եթէ անբաւական ըլլայ, հասոյթի ուրիշ աղբիւր մը պիտի առաջարկուի։

ՕՏԱՐ ԱՐԺԷԹՈՒՂԹԵՐԸ.— Ներքին գործոց նախարարութիւնը, եղած հարցումի մը վրայ, ծանուցեալներուն պիտի հաղորդէ անունները այն օտար արժէթուղթերուն, որոնց առուծախը արտօնուած է։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպա՛նը որ Լօրէկիլ պաշտօնատուով եւ Հա՛րայի Պայազի Վարչութեան մէջ գերման պաշտօնեայ Պ. Թէսթար եւ ուրիշ հիւրերու հետ Հասդաճ գացած է զբօսական պտոյտի համար, ուր օրէն Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։ Մայիս 16(29)ին Պոստ Մարշալ շոգենաւով Գերմանիա պիտի ուղեւորի։

ՖԵՆԵՐԻ Պատրիարքարանին մէջ տեղի ունեցաւ Պլգարիստանի նախագահ Բիմին մետրոպոլիտի ընտրութիւնը։ Այդ պաշտօնին կոչուեցաւ Բրէզարի և Օրիբարայի մետրոպոլիտ Տ. Անթիմոս, որ Հալքիի աստուածաբանական վարժարանին շրջանաւարտներէն է։

ԴԱՄԱՍԿՈՍ—ՀԱՄԱ երկաթուղիին 1905 տարուան հասոյթը եղած է 6,378,116 ֆր. իսկ ծախքը՝ 2,567,410. Որոշուած է 3 ֆ. 96 շահաբաժին տալ։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.—Աւստրիական թերթերուն մէջ հետեւեալը կը կարդանք.— Էսկիւպէն կը գրեն թէ անգամ վաճառականներէն Անտոն Մոր Դամարիան իր վճարումները դադրեցնելու վիճակին մէջ կը գտնուի. բայց քանի հազար ոսկի կ'ենթադրուի։ Առնելիքի տէրերը ոչ միայն Էսկիւպի մէջ են, այլ նաեւ Կ. Պոլսոյ մէջ՝ Գասպարեան, Հովսեփեան, Գ. Աղալարեանց, Մկրտիչեան եւ Գամսուբեան էֆենտիները եւայլն։

ԿԱՅՍ. ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ մէջ քանիներուն համար որոշուած է նոր դրութեամբ մեքենաներ գնել, զորս վաճառելու համար ջերմ միջոց կը կատարեն եւրոպական հաստատութիւնները, մանաւանդ գերմանական, ֆրանսական, աւստրիական եւ հունգարական։

ՕՏԱՐ ՈՍԿԵԴՐԱՄՆԵՐԸ.— Սապահ կ'ըսէ. կառավարութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ օտար ոսկիներու մասին՝ անգլիական, ֆրանսական եւ ուրիշ, որոնց հետեւանքով անկանոնութիւնը կը մնայ, մինչդեռ կարգ մը շահագէտ անձեր բաւական շահ ձեռք կը բերեն։ Այդպէս մեծիտիէն բաւական դրդում է առեւտուրին մէջ, վասն զի օսմ. ոսկին հարիւր ղրուշի հաշուով անոր արժէքն է 50 ղր. 10 փարա եւ հարիւր ութ ղրուշի հաշուով ալ 54 ղրուշ 10 փարա, հետեւաբար կարելի չէ հասկնալ թէ առեւտուրի մէջ ինչու համար 56 ղրուշի կ'անցնի եւ կը տրուի. միւս կողմէ մեծիտիէն օսմ. ոսկիին հետ փոխանակելու համար, լումայափոխները եւ կէս ղրուշի տարբերութիւն մը կ'առնեն։ Միեւնոյն բանը կարելի է ըսել նաեւ անգլիական եւ ֆրանսական ոսկիներուն համար։ Օսմ. ոսկին հարիւր ղրուշի հաշուով ֆրանսական ոսկին գինն է 87,12. իսկ հարիւր ութէն 94. անգլիականն ալ 109.32 եւ 118.10. մինչդեռ առեւտուրի մէջ 95 եւ 120 կ'արժեն։ Ինչպէս յայտնի է, կը յարէ Սապահ, կայս. կառավարութիւնը ժամանակին արգիլեց օտար արծաթ դրամներ, եւ շրջաբերութիւնը, ինչ որ բաւական կանոնաւորեց առեւտուրը, եւ հիմա կարգը օտար ոսկիներուն եկած է։ Հիմա մեծ վաճառականները, օտար ոսկիներէն չվնասուելու համար, որոշում մը առած են, այն է թէ երբ հարիւր ղրուշի գնում մը համար անգլիական եւ կամ ֆրանսական ոսկի տրուի, բերցադաշէին հարիւր ղրուշին վրայ վաթսուն փարա կ'աւելցնեն՝ իբրեւ դրամի տարբերութեան վճար։ Հետեւաբար յանձնարարելի է որ կը վճարուի։

ՊՈՒԼԿԸՐ ՏԱՂԻ ՀԱՆՔԸ.— Զէնքերու պաշտօնարանը նկատելով որ Պուլկար Տաղի հանքը թէեւ բնական կարեւոր հարստութիւն մը ունի, սակայն հանելու եւ հալեցնելու դժուարութիւնները հին դրութեան համաձայն կատարուելով, պէտք եղածին պէս օգուտ չի քաղուիր անկէ, գիտական նոր դրութեան համաձայն հալոց մը շինել տուած էր։ Արդ, այդ հոլովք գոհացուցիչ արդիւնքներ տուած ըլլալով, որոշուեցաւ հինգ նոր հոլովներ եւս հաստատել։

ՀԻՒԾԱԽՏԻՆ ԴԱՐՄԱՆԸ.— Ծանուցուած էր թէ Մարսիլիոյ մէջ յոյն բժիշկ մը՝ տոքթ. Սինոպուլօ հիւծախտին համար դեղ մը գտած է եւ թէ տոքթ. Միքրուսի հիւանդներէն երկու հոգի դարմանելով գոհացուցիչ արդիւնքներ ձեռք բերած է։ Ֆրանսական հիւանդանոցներու բժիշկներն ալ տասներեք հիւանդ յանձնած էին տոքթ. Սինոպուլոսի։ Այդ հիւանդները, չոր ծոմ եւ գրեթէ անյոյս վիճակի մէջ, հիմա բոլորովին լաւ վիճակի մէջ կը գտնուին։ Տոքթ. Սինոպուլոսի դեղին ի՛նչ ըլլալը թէեւ տակաւին յայտնի չէ, սակայն կ'ըսուի թէ մածուն կը ներարկէ իր հիւանդներուն։ Այդ բժիշկը օգտակար մանրէներ գտեր է որո՛նք հիւծախտի մանրէները բնաջինջ ընելու յատկութիւնը ունին. այդ օգտակար մանրէները մածունի եւ սերին նման հեղուկի մը մէջ հիւանդին մարմնին մէջ ներածելով, կ'ոչնչացնէ հիւծախտի մանրէները. դարմանումը այդ տեսակէտէն համառօտ կը կատարէ։ Տոքթ. Սինոպուլօ երեք տարի առաջ ուրիշ գիւտ մըն ալ ըրած է։ Այդ թուականին Ֆրանսայի կառավարութիւնը մեծ հազար ֆր.ի մրցանակ մը առաջարկած էր՝ գինեհատներու տարեկան հողերը միեւնոյն թարմ պահելու մասին միջոց մը գտնողին։ Տոքթ. Սինոպուլօ միջոց մը գտած էր հողը երեք ամիս թարմ պահելու համար, սակայն քանի հողը ֆր.ը չէր կրցած առնել։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԱՑՈՒԹԻՒՆ — Գահիրէէն կը գրեն թէ Նահանգին առեւտրական գործառնութիւնները՝ հողային բերքերէն եւ հունձքերուն վիճակին ալ գործնական անձրեւներէն կախում ունին։ Այս տարի ձմեռը թէեւ անցած ըլլալով, երկրագործները մտահոգութեան մէջ էին, սակայն վերջերս տեղացած անձրեւները փարատեր են այդ մտահոգութիւնները։ Հետեւաբար յուսալի է որ այս տարուան բերքերը լաւ պիտի ըլլան եւ առեւտրական գործառնութիւններն ալ միեւնոյն համեմատութեամբ զարգանալու։

— Ե՛կսպրեսին անուամբ լսուելով, Ռուսիոյ վերջերը տեղացած անձրեւները առատութիւն պատճառեր են երկրագործներուն։ Օդերուն մեղմութիւնը դիւրացուցեր է ամառուան վարուցանքը։ Այս տարի մշակուած հողերը թէեւ անցեալ տարիէն շատ չեն, սակայն օդերու մեղմութիւնը եթէ շարունակուի, գարնան վարուցանքով դէտ շատ մը արտադրութիւն պիտի ըլլայ։

—Սէլանիկի մէջ ալ ու շրջակաները վերջերս անձրեւներ տեղացեր են, որով կը գուշակուի թէ բերքերը այս տարի թէ՛ առատ պիտի ըլլան եւ թէ լաւ տեսակէ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ մայիս 4ին Եգիպտոսի զանազան տեղեր ժանտախտի չորս դէպքեր եւ չորս մահեր պատահեր են։

ԳՈՒԶԿՈՒՆՃՈՒԽԻ մէջ Ախմէտ Պէքթէօյ անուն գործաւոր մը, 26 տարեկան, անձնական եղած հիւանդութենէն յուսահատած ինքզինքը ծովը նետեց, սակայն շուտով ազատուեցաւ։

«ԱՐՔԱՏԻԱ» ՇՈԳԵՆԱՒԸ.— Զ...ս կ'ըսուի թէ Փայլան եւ Ռօթերտամէն մեկնող Arcadia շոգենաւը որ մեծ քանակութեամբ բեռցած է նաեւ Պոլսոյ, Իզմիրի, Տէտէաղաճի, Սելանիկի եւ Օտեսայի համար, Ճիպրալթարի մօտերը այրեր է։ Շոգենաւին պատկանող Ընկերութիւնը կը ծանուցանէ թէ վնասը մեծ չէ, քանի որ թէ հրդեհ ծագած է շոգենաւին մէջ, բայց տարածուած է, եւ նաւը ճամբան կրցած է շարունակել։ Նիւթական վնասները բաւական խոշոր են։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷԻ Ղալաթիոյ, Բերայի եւ Պոլսոյ գրասենեակները գոց պիտի ըլլան յառաջիկայ հինգշաբթի 11/24 մայիս։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

(Շար. երեկի թիւէն եւ վերջ)

Յօդ. 17.— Եթէ ապահովագրութեան գրուած ինչքերն եւ կալուածները վնասուին, ապահովագրողը պարտաւոր է յանձն առնուած վնասուց հատուցումը ընել տանց տէրերուն։ Այս պարագային վնասին պատճառ եղողներուն դէմ դատ բանալու իրաւունքը ապահովագրողին պիտի վերաբերի, որով ի՛նչպէս տէրը իրաւունք չպիտի ունենայ ուրիշ անձերէ վնասուց հատուցում պահանջելու եւ առնելու։ Մասամբ ապահովագրուած գոյքերու եւ ինչքերու պատճառով վնասուց հատուցման ... եւ ապահովագրողը երեւցած ալ տէրերու ... մասին ըլլալ։

Յօդ. 18 — Պահանջատէր մը՝ ծանօթ անձերէ ունեցած պահանջքները կրնայ ապահովագրել տալ։ Նաեւ առաջուց եւ յայտնելով թէ պարտապանը անկարողութեան պատճառաւ այդ պահանջները չպիտի վճարէ, կրնայ ապահովագրողին դիմում ընել, եւ իր պահանջներն եւ իրաւունքը անոր փոխանցել։

Յօդ. 19.— Հրդեհի դէմ կնքուած ապահովագրական պայմանագրութիւնը կը վերաբերի բոլոր այն վնասներուն, որոնք առաջ կու գան, ինչքերու եւ կալուածներու մէջ ... պատճառներու եւ վիճակներու հետեւանքով պատահած հրդեհներէն։ Թէ՛ այս մասին եւ թէ ուրիշ յօդուածներուն մէջ յիշուած խորհրդա-

թեան պարագաներուն պատճառաւ ապահովագրողը եթէ անձնական իրաւունքի դատ բանայ, պարտաւոր է նաեւ եւ տեղ պաշտօնական տեղ մը դնել այն գումարը՝ զոր յանձնառու էր վճարել իբր վնասուց հատուցում, իսկ եթէ ընդհանուր դատարաններու կողմէ համբաւին իրաւունք տալով դատը վճռուի, վնասուց հատուցումը պահանջեալ մասը տոկոսով կը կատարուի։

Յօդ. 20.— Ապահովագրուած կալուածին չուրջը գտնուած ուրիշ շէնքերու այրելէն եւ կամ հրդեհը մարելու համար գործածուած միջոցներուն պատճառաւ առաջ եկած ամէն տեսակ վնասները եւ հրդեհին ատենները դուրս կոչելուն նպատակով ապահովագրուած կալուածներէն եւ ինչքերը ուրիշ տեղ փոխադրուելու պատճառաւ առաջ եկած վնասները, ինչպէս նաեւ աւերակներուն վրայ գոյանալիք վնասը եւ ծախքը եւ հրդեհը մարելու համար ապահովագրուած շէնքին մասամբ եւ ամբողջովին փլցուելուն պատճառաւ առաջ եկած վնասը, հրդեհի վնասներուն կարգին պիտի նկատուին, եթէ նոյն իսկ յատուկ պայմանագրութեան նշանակուած չըլլան։

Յօդ. 21.— Եթէ ապահովագրական պայմանագրութեան մէջ մասնաւոր պայման մը չգտնուի՝ ապահովագրութեան գրուած կալուածներու եւ ինչքերու ապահովագրութեան պայմանաժամի տեւողութեան համար, ամսական մուրհակը ստորագրուելու թուականէն պիտի նկատուի իբր սկզբնաւորութիւն, եւ եթէ հրդեհ մը պատահելու ատեն պայմանագրութիւնը տակաւին չէ սկսած, ամսական մուրհակը պայմանագրութեան ոյժ պիտի ունենայ, եթէ ապահովագրութեան վարձքն ալ վճարուած է։

Յօդ. 22.— Ապահովագրուած կալուածը եթէ հրդեհին մասամբ վնասուի, այդ վնասը պիտի հատուցուի կալուածին ամբողջութեանց համար հատուցուելիք յանձնառուած գումարէն զեղչելով՝ այն տարբերութեան համաձայն զոր ունի կալուածին չվնասուած մասը։

Յօդ. 23.— Ապահովագրուած հողային բերքերու համար տրուելիք հարկ եղած վնասուց հատուցումը կը նշանակուի այն արժէքին համեմատ, զոր այդ բերքերը պիտի ներկայացնէին իրենց ատենը վնասուելու քաղուած ատեն, եւ եթէ պայմանագրութեան մէջ այս մասին մասնաւոր պայման մը կայ, այդ պայմանը պիտի յարգուի։

Յօդ. 24 — Ապրանքներու եւ գոյքերու ամէն մէկ փոխադրութեան ատեն երբ վնաս մը պատահի, ապահովագրողները պարտաւոր են հատուցանելու այն փոխադրութեան ճամբաներու եւ փոխադրութեան ձեւերը, որ նշանակուած են պայմանագրութեան մէջ։ Եթէ այդ գոյքերու եւ ապրանքներու նշաններուն՝ այդ տեղւոյն մէջ սահմանուած պայմանագրով, ...ին ... թէ ... չեն, ապահովագրողները չեն կրնար պատասխանատու ըլլալ՝ գործադրել պայմանագրութիւն չգտնուի։ Այս կարգի գոյքերու եւ այդ փոխադրութիւնը իրողութեամբ ապահովագրողին պատասխանատուութիւնը՝ պայմանագրութեան թուականէն սկսելով՝ կ'երկարի մինչեւ ինչքերուն տեղը հասնելու ատենը։ Եթէ պայմանագրութեան մէջ այս նկատմամբ հակառակ արձանագրութիւն մը կամ պայման մը կայ, պէտք է յարգել զայն։

Յօդ. 25 — Եթէ գոյքերը փոխադրելու դժնդակութեան ատեն պատահումը, եւ կամ պայմանագրութեան մէջ նշանակուած ատենէն ճամբաներու եւ փոխադրութեան միջոցներու փոփոխումը հետեւանք է պարտաւորիչ եւ անխուսափելի պատճառներու, այն ատեն ապահովագրողը դէմ կը մնայ պատասխանատուութենէ։

Մասնաւոր յօդուած — Ծովային ապահովագրութեան գործողութեանց մասին՝ ծովային առեւտրական Օրէնսգիրքին մէջ գտնուող մասնաւոր տրամադրութիւնները գործադրելի են։

29 Մուհարրէմ 1324
12 Մայիս 1322

Եկեղեցական Քրոնիկ

Ս. ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՏՕՆԸ

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Յառաջիկայ հինգշաբթի, 11 մայիս, Տօն Համբարձման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, եւ 74րդ տարեդարձ հիմնարկութեան Ազգ. Հիւանդանոցի։ Ամեն. Տ. Տ. Մաղաքիա Ս. Պատրիարք Հայրն հրաւիրեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել Ս. Յակոբայ մատրան մէջ ի հանգիստ հոգւոց Պէզճեան, Տատեան, Պօղեան եւ այլոց բարերարաց եւ այս առթիւ հոգեհանգիստ մատուցանել ընդհանուր բարերարներուն։

Սկզբնաւորութիւն Ժամերգութեան ժամ 11½, Ս. Պատարագի 1½։

Սամաթիոյ Պատրիարքը պիտի տօնէ վաղը տօնը Մայր Եկեղեցւոյ մէջ։ Թագ. Ապարանքի պաշտօնեաներու ... ընծայուած ... պիտի ըլլայ, որոնց մէջ ... ունենալու ... պաշտօնեաներու ... Միոյն երկու ... եկեղեցւոյ բակին մէջ պիտի ընծայուին, ... հասոյթէն պիտի տրուի ... քահանաներուն, ժամարարին, եկեղեցւոյ

պաշտօնեաներուն նուէրները։ Ս. Պատարագը պիտի նախագահէ ... Պատարագիչն է Տ. Տրդատ քհնյ. Պօյաճեան։ Ժամերգութիւնները պիտի սկսին ժամը 12ին եւ Ս. Պատարագը ժամը 2 ու կէսին։

—Սահմ. Ժողովը իր վերջին նիստին մէջ քաղաքական հաշուեքննութեան համար կարգ մը անուանումներ եւ կարգադրութիւններ ըրաւ։ Այս կարգին մէջ, Սեբաստիոյ Առաջնորդին օգնականին պաշտօնին կոչուեցաւ Բէյ ... Տ. Եղիշէ վ. Քէրամեան, Տիգրանակերտի Առաջնորդին օգնական անուանուեցաւ Արմաշի ... Տ. Պօղոս վարդապետ։ Ո... Այն ընդունեցաւ Եդեսիոյ(?) փոխանորդ Տ. Արտաւազդ Վ., իսկ Երզնկա պիտի երթայ Տ. Տաճատ Ծ. Վ. Ոսկեան։

— Պատրիարքարանի պաշտօնեաներու ամսականներուն վրայ եղած յաւելումները գործադրուեցան։ Պիւտճէին մէջ 2200 դրշ.ի գումար մը աւելցեր է առաջ մեռած կամ հանգստեան կոչուած պաշտօնեաներու ամսականներէն, եւ այս գումարն է որ բաժնուած է հիմայ։ Աւելցած 500 դր.ն ալ Քաղ. Ժողովոյ յառաջիկայ նիստին մէջ պիտի աւելցուի պաշտօնեաներէ մէկուն ամսականին վրայ, որ դիմում ըրած է այս նպատակաւ։

—Երուսաղէմի Պատրիարքութեան փոխանորդ հանգուցեալ Ներսէս եպիսկ.ի յաջորդ նշանակուեր է Տ. Եղիշէ վրդ. Յովհաննէսեան, որ բաւական տարիներէ ի վեր Տիոպէն Ժողովոյ անդամակցութիւնը կը վարէ եւ փոխ-լուսարարապետ ալ եղած է վերջին տարիներու մէջ։ Տ. Եղիշէ վրդ. կէս դարու մօտ կը ծառայէ վանքին, հետեւաբար այս անուանումը վարձատրութիւնն է իր աշխատութեան։ Տ. Եղիշէ վրդ.՝ Ս. Պատրիարքին կողմէ պահպանելով օրինաւոր ... փոխանորդի անունը, ... կը գտնուի ... միջոցին վարչական դժուարութիւնները։

—Ս. Պատրիարքին կողմէ այսօր Պատր. Փոխանորդ Սրբազանը, իր հետ ունենալով դիւանապետ ... էֆ.ն, կ'երթայ Նիքողա Բ. Կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն տալու դեսպան Պ. Զինովիեւի։ Արդէն էֆ. յատուկ ... Նորին ... Պ. Բոմբերանին ... այցելութիւն կատարած է դիմաց Ս. Պատրիարքին։

—Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը պատրաստած եւ յանձնած է Նոյն Հաշուեքննութեան ... եւ հոգաբարձուներու ... Եթէ մինչեւ Համբարձման կիրակի ... այս ... մէկ քանի օր վերջ հրապարակ պիտի ելլէ։

—Վանայ նահանգին Կաւաշ գաւառին ... Ամենայն ... Ֆերման(?) էֆ. ... իր ... պաշտօնին ...

—Հրանտ էֆ. Անէմեան, որ որդին է ... պաշտօնէ Տիգրան էֆ. Անէմեանի՝ քարտուղար անուանուած է Պոլսոյ գերմանական ընդհ. հիւպատոսարանի վաճառականական խորհրդականին։ Հրանտ էֆ., ... Վիեննական Մխիթարեանց վարժարանէն, ... Այդ պաշտօնը վերջին անգամ հաստատուած ըլլալով աւելի ... համար վաճառականութեան, Հր. Անէմեան էֆ. թուրքերէն, գերմաներէն եւ ֆրանսերէն մէջ իր ունեցած հմտութեամբը օգտակար պիտի ըլլայ այս պաշտօնին մէջ։

—Կարապետեան ընտանիքը ցաւալի կորուստ մը կ'ունենայ՝ վաղամեռ մահուամբ Լեւոն էֆ. Կարապետեանի որ երիտասարդ հասակի մէջ կնքեց իր մահկանացուն։ Հանգուցեալը իր համակրելի ընկերութեամբ, եւ իր առեւտրական գործունէութեամբ փայլեցաւ իբր Յ. Կարապետեան Որդիք մանիֆաթուրայի ծանօթ վաճառատան, իր եղբօր հետ որոնք մաղթեր են բարեկամական ... Լեւոն էֆ.ի։ Այս առթիւ, մեր ցաւակցութիւնները կը յայտնենք Կարապետեան եղբարց եւ բոլոր պարագաներուն։

Տիկին Տիգրան, Եղիսաբեթ եւ Արամ Կարապետեան, Այրի Տիկին Ովսաննա Մոսէսեան, Օր. Զապէլ Կարապետեան, Օրիորդ Եւգինէ եւ Նուարդ Մոսէսեան, Այրի Տիկին Մարիամ Կարապետեան, Տէր Կարապետ Կարապետեան, Օր. Ազնիւ Կարապետեան, Տէր Յակոբ Կարապետեան, Տէր Գրիգոր Կարապետեան, Տէր եւ Տիկին Մկրտիչ Կարապետեան, Տէր եւ Տիկին Գառնիկ Փափազեան եւ որդին, Տէր եւ Տիկին Վահրամ Մուրատեան, Տէր եւ Տիկին Մինաս Մուրատեան, Տէր եւ Տիկին Յակոբ Նշանեան, Այրի Տիկին Մարգուհի Նիկողոսեան եւ իրենց բոլոր պարագաները խորին ցաւով կը ծանուցանեն իրենց զաւակին, ամուսնոյն եղբօր եւ ազգականին

ՏԻԱՐ ԼԵՒՈՆ Յ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

որ յետ կարճատեւ եւ ծանր հիւանդութեան աւանդեց իր հոգին ի ծոցն հօրն երկնաւորի։

Հանգուցեալին մարմինը փոխադրուած ըլլալով Պէշիկթաշի Ս. Աստուածածին եկեղեցին՝ յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղը, կիրակի, ժամը 6ին եւ անտի հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Շիշլիի ազգ. գերեզմանատունը, ամփոփուելու համար ընտանեկան դամբարանին մէջ։

6|19 մայիս, 1906. Պէշիկթաշ

Ծ. Գ. Ա՛նոնք որ մասնաւոր մահազդ չեն ընդունած, կը խնդրուի որ ներկայ ազդարարութիւնը նկատեն իբր այն։

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՀՌՈՄ, 18 մայիս.— Իտալիոյ թագաւորը, նախարարապետ Պ. Սոննինոյի եւ հանրային շինութեանց նախարար Պ. Քարմինէի հետ, Տոմօ տ'Օսսոլա եւ Պրիկ ուղեւորեցաւ՝ Սէմփլօնի թունելին բացման հանդէսին ներկայ գտնուելու համար։

—Սոննինոյի դահլիճը հրաժարեցաւ։ Նախարարական տագնապը բացուեցաւ։ Երեսփ. Ժողովին նիստերը յետաձգուեցան։

—Թագաւորը դեռ որոշում մը չտուաւ նախարարութեան հրաժարմանը մասին։

ԼԻԶՊՈՆԱ.— Բորթուգալի նախարարութեան հրաժարականը ծխախոտի(?) խնդրոյն կը վերագրուի։

ՊՈՒՔՐԷՇ.— Ռումանիոյ թագաւորը Ս. Անդրէի ... պատուանշանը տուաւ Ռումանիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Լահովարիի։

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Սերպիոյ պետական երեսփոխաններուն Տեօրէն Պ. Սթօյանովիչ հանրային շինութեանց նախարար անուանուեցաւ Բաշիչի դահլիճին մէջ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Կը ծանուցուի թէ Մ. Նահանգներէն զատ, Ալճեզիրասի Դաշնագրութիւնը ստորագրող միւս տէրութիւններ ալ յայտարարեր են թէ կ'ընդունին Մարոքի ապագայ պանքային մէջ իրենց սահմանուած բաժինը։

ՀՌՈՄ.—Այս առթի ... շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ Սոննինոյի դահլիճը որոշած էր Իտալական ... քանի կարեւոր ... ինքզինք հաստատելու համար Պ.Պ. Ջիոլիտիի հետեւորդներուն միջոցաւ։ Վերջին մեծ ընտրութիւնները եւ ամէնէն կարեւոր ... իրենց ... Պ.Պ. Ջոլիտիի կողմնակիցներուն։

ՎԻԷՆՆԱ.— Աւստրիական պաշտօնաթերթին մէջ ստորագրուեցաւ Ռումանիոյ պայմանագրութիւն մը աւստրիական Լոյտին հետ։ Այս վերջինը նաեւ պայմանագրութիւն մը կնքեց Պանք տը լ'Իւնիոնի հետ, որով այդ դրամատունը կը խոստանայ ... շոգենաւերը ... Լոյտին։

ԲՈՒՐԻԶ.— Քարտինալ ... Բրեխլօ տ'Օրեանօ կամաց մեռաւ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բաւ-Սալփոյ ...ները անգլիական ... մը ընկղմեցաւ։ Եօթը հոգի մեռան։

ԲԱՐԻԶ.— Պ. Քամպօ մայիս 23ին պիտի վերադառնայ Վենեզուէլայի նախագահութեան պաշտօնին։

ՊՈՒԷՆՈՍ-ԱՅՐԷՍ.— Հօն ժանտախտի դէպք մը պատահեցաւ։

ՎԻԷՆՆԱ.— Աւստրիոյ-Հունգարիոյ եւ Սերպիոյ միջեւ առեւտրական նոր դաշնագրութեան մասին բանակցութիւնները Վիեննա ժամանեցին. Կը յուսան մօտերս մէջ վերջնականապէս կնքել այդ դաշնագրութիւնը։

ՊԵՐԼԻՆ.— Քամէրուն (Աֆրիկէ) գերման գաղթավայրին կուսակալ Պ. Բուտտքամէր առայժմ Աֆրիկէ պիտի չդառնայ. ... պիտի առնուի։

ՆԱՊՈԼԻ.— Ելէկ, կէս օրին, Մոթէրանօ եւ Բաֆրէնթի գիւղերուն մէջ երկրաշարժի երկու զօրաւոր ցնցումներ զգացուեցան։

ՀՌՈՄ.—Պապը, թէեւ յոգնած կը հանգստանայ, անհանգստութիւնները ընդհատեցան։

ԼՈՆՏՈՆ.—Բլեքուտէն կը հեռագրեն Թայմզի թէ հարաւային Աֆրիկէի մէջ ըմբոստ բռնկեներու պետ՝ Մորէնկա, որ ուրիշ հոծ ընկերներու հետ ձերբակալուած էր, Գերմանիոյ պիտի յանձնուի, ... մէջ վար պիտի դրուի։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 5 Մայիս		
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Օ.Ո.	103 04
Ամենէն բարձր գին	»	103 06
Ամենէն վար գին	»	102 38
Ռումէլիի Երկաթուղի գաց	ֆր.	143 12½
Ամենէն բարձր գին	»	143 25
Ամենէն վար գին	»	143 —
ԲԱՑՈՒՄ 6 Մայիս		
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Ձ.Կ.	103 03
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	143 —
Շիրքէթի Խայրիէ		37 —
Թրամուայ		175 —
Ռէժի		18 25
Օսմ. Պանքա		— —
Ցանական Պանքա		436 —
Տէրքօս		289 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4 70
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		9 20
» մուխասա		4 10
» պարտաթուղթ		495 —
Քարափ Կ. Պոլսոյ		105 —
Թրանսվալ		58 —
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		317 50
» » » Բ		266 —
Լավրիոն		68 —
Անատոլի երկթ. բաժնեթուղթ		18 53
» » պարտաթղթ.		522 —
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ		
Լոնտոն 3 ամիս	ղրշ.	— —
» » » չէք	»	109 25
Բարիզ » »	ֆր.	22 97½
» » » չէք	»	— —
Պէրլին առեւտրի չէք	մարք	18 71
Վիեննա չէք	ֆիոր.	21 95
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ		
20 ֆրանքնոց	ղրշ.	87 10
Անգլիական ոսկի	»	109 30
Բոլ Էմբէրիալ	»	90 —
Քրիմից	»	80 30
Մէճիտիէ արծաթ	»	107 27
Մէթալիք	»	101 —
Ռուսլի Թղթադրամ	Օ. Ռ.	8 64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 18 Մայիս		
Անգլիական Քոնսոլիտէ		89 69
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	93 75
	գոց.	93 75
Օսմանեան Պանքա		16 12
Ռուսական 1888-1889		82 25
Հելլենական 5 %		54 50
» Մոնոփոլ		54 —
Պուլկարական 1892		102 50
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		104 25
Ճափոնական %		92 37
Թրանսվալ		2 37
Չէրթըրտ		1 65
Փոխանակագիր		25 36½
ՓԱՐԻԶ, 18 Մայիս		
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99 12
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. ղշ.	95 10
	գոց. »	95 30
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	659 —
Օսմանիէ	»	— —
Ռումէլի երկաթուղի	»	144 —
Օսմ. մաքսատուն	»	495 —
Օսմ. Ռէժի	»	432 —
Բրիտանիթէ Թիւրք 4 %	»	510 —
Քրէտի Լիոնէ կուբոնը կտ.	»	1172 —
Իտալական Ռանթ	»	105 80
Սպանիական արտաքին	»	97 —
Աւստրիական	»	99 40
Թրանսվալ	»	61 50
Ռուսական 4 % 1901	»	83 25
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 190
Պոլսոյ Քարափները	»	709 —
ՎԻԷՆՆԱ, 18 Մայիս		
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	240 40
Ռումէլի երկաթուղի	»	154 —
Օսմ. Ռէժի	»	400 —
ՊԷՐԼԻՆ, 18 Մայիս		
Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	95 —
Ռումէլի երկաթուղի	»	146 50
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103 30
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 290
ՊՐԻՒՍԷԼ, 18 Մայիս		
Օսմ. միացեալ պարտք		94 75
Ռումէլի երկաթուղի		144 —

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ

Ազդ.— Խորհուրդս պատիւ ունի ծանուցանելու Ռումէլիի Երկաթուղիի պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ 1881 Դեկտ. 8/20ի Կայս. Հրամանագրին Ե. եւ ԺԳ. յօդուածներուն եւ 1903 Սեպտ. 1/14ի յաւելեալ Հրամանագրին ԺԲ. յօդուածին գործադրութեամբը, 1876 Յունուար 1ի 38-րդ վիճակահանութեան ատեն շահած Ռումէլիի Երկաթուղւոյ պարտաթուղթերու հետեւեալ թիւերը, որոնք չեն ներկայացուած հատուցուելու համար, 1906 Յունուար 1էն զօրուած պիտի նկատուին. Թիւերն են՝ 157,171. 179,446. 179,450 587,550. 705,723. 1,030,042. 1,561,741. 1,808,919. 1,808,920։

* *

Ազդ.— Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ ըստ 69-րդ յօդուածի Դրոշմատուրքի Նոր Կանոնագրին՝ որ հրատարակուեցաւ Կայս. Իրատէով 4 - 1310 Ռամազան 5ի Օրէնքը գործադրութեան դրուելէն մինչեւ ներկայ օրէնքին գործադրութեան դրուիլը պատրաստուած մուրհակները, թուղթերը եւ ծանուցագիրները եթէ դրոշմատուրքի անհրաժեշտ օրինական տրամադրութեանց հակառակ վիճակի մէջ կը գտնուին, ներկայ Օրէնքին հրատարակութեան թուականէն սկսելով մինչեւ վեց ամսուան միջոցի մը մէջ Հանր. Պարտքի մասնաճիւղերու ներկայացուելու ատենին միայն դրոշմատուրքի գանձման ենթակայ պիտի ըլլան, որ պիտի պահանջուի համաձայն գործադրութեան դրուած Օրէնքին այն ատենին, երբ այդ տուրքը հարկ էր հատուցանել։

«Այս տուրքը պիտի հատուցուի բոլոր տուողին կողմէ, որ իրաւունք պիտի ունենայ օրինական տուրք հատուցանելու պարտաւոր եղող անձին դիմելու։

«Եթէ պայմանաժամը անցնելէ առաջ, եթէ այդ մուրհակները, թուղթերը եւ ծանուցագիրները բոլոր տրուին Պետական պաշտօնատանց, զանոնք կրողը պիտի հատուցանէ դրոշմատուրքն եւ տուգանքը, ներկայ օրէնքին տրամադրութեանց համեմատ. Թուղթերը հրապարակող անձին դիմում ընելու իրաւունք պիտի ունենայ մի միայն դրոշմատուրքին համար։»

Այս ժամանակամիջոցը լրացած ըլլալով, ներկայ փետր. 16/Մարտ 1ին, կարելի է հանդերձուած բերուած թուղթերը ներկայացնելով Օսմ. Հանր. Պարտքի Կեդր. Վարչութեան դրոշմատուրքի դիւանը, ուր կանոնական ձեւակերպութիւնները պիտի կատարուին վերեւ յիշուած պայմաններու մէջ։ 11-20

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

21|6 Մարտ 1906

* *

Ազդ.— Օսմ. Հանր. Պարտքի Քաղաքական հասոյթներու Ընդհանուր Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ թէ Պաֆրայի ձկնորսութեան տուրքը նախապէս վարձու տրուած էր 149,350 ղրուշի (ոսկին 100 ղրուշէն), երեք տարուան համար։ Այս պայմանաժամը մօտերս աւարտելուն պատճառաւ, Վարչութիւնը որոշած է վերստին յիշեալ տուրքը, երեք տարուան համար նորէն վարձու տալու, 1322 մարտ 1էն սկսելու։ Անոնք որ կ'ուզեն մասնակցիլ այս աճուրդին, հարկ եղած երաշխաւորութիւնները ունենալով, պէտք է դիմեն Հանր. Պարտքի Ընդհանուր Տնօրէնութեան (Զեկուցութեան Ճիւղ)։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

6|19 Փետրուար 1906

* *

Ազդ.— Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը նուազագոյն գինով աճուրդի դրած է հայթայթումը մը հինգ հազարէ աւելի մեծ չէքի վաւերականացման, անձինք յանձնելի Օսմ. Հանր. Պարտքի։ Պոլսոյ կեդրոնատեղերէն՝ չէքի 30 Զէյթունէն 301, Զէյթունէն Գաւառ Փաշալի ... չէքի 220, Դերսիմ ... չէքի 250։ Առաջին նուազագոյնը տեղի պիտի ունենայ երեքշաբթի օր, 1906 23/5 Յունիսին, կէս օրէն առաջ ժամը 2էն մինչեւ կէս օրէն ետքը ժամը 3ին։ Վերջնական նուազագոյնը տեղի պիտի ունենայ տասնուհինգ 3% զեղչով մը՝ առաջին նուազագոյն փակումէն յաջորդող երեք օրերու միջոցին։ Սորա՛ւ օր՝ 25/7 յունիս 1906՝ նուազագոյնի մասնակցութիւնը պիտի ըլլայ կէս օրէն ետքը մինչեւ ժամը 3։ Անոնք որ կը փափաքին մասնակցիլ, պարտին իբր երաշխաւորութիւն Վարչութեան կեդր. Սնտուկը ի պահ դնել ըլլալիք հայթայթման արժէքին % 10ը՝ հինգ դրամով։ Ցանկութեանց տետրակը այցորդելու կարող են ... Տնօրէնութեան, որ կը բաց մնայ ... կէս օրէն առաջ ժամը 2էն մինչեւ կէս օրէն ետքը ժամը 3։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

20|3 մայիս 1906   7—12

ԱՍՈՒԵՂԻՆԵԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՃԱՆՈՊԱՉ ԵՂԲԱՐՔ

ՄԵԾ ԶԵՂՉՈՎ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Ղալաթիա Խարաճճի փողոց, թիւ 3 հաստատուած այս վաճառատունը վերջերս մասամբ այրած ըլլալով՝ ազատուած անաղարտ ապրանքները կը ծախուին հաւերուեն 50 տոկոսի զեղչով։ Իսկ ամառ համար նոր բերուած ապրանքներն ալ ամենէն աժան գիներով կը ծախուին։ Ամէն ճաշակի յարմար աժան եւ ազնուական ապրանքներ կարելի է գտնել հոն։ Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։ 8

Ա. Լ. ՑԲԻԿԸԼ

ՊԷՑ ՕՂԼՈՒՆՏԱ, ՃԱՏՏԷՐ ՔԷՊԻՐՏԷ,
ԲԱՍԱՃ ԿԱԼ.ՖԱ ՍԷՐԱՅ

Էնի կէթէրսէֆ իսքերսքէֆիզ մէզքիւր
մաղազաեբ ունութմաերեգ

ՍԱԼԸՆՃԸ 21 ԿԻՒՆ ԻՉՈՒՆ
ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԷՖԱ ՕԼԱՐԱՔ

ՊԷՕՅԻՒՔ ԼԻՔԻՏԱՍԻՕՆ

Մէզքիւր մաղազամըզ ... 15 ղուրուշլուգ ... 13 ղուրուշա, ... 20ա, ... 2 ղուրուշլուգ ... 45 փարա, ... 60 փարա, ... 85ա, ... 45ա, ... 30ա, ... 40 փարա, ... 70ա, ... 60 փարա, ... 54ա, ... 50 ղուրուշլուգ ... վէ սաիրէ վէ սաիրէ։

Իշպու ... Փօսթայ ...։

Միւշթէրիլէրիմ ... 24 Աղուսթոս ...

ՍԱԼԸՆՃԸ 21 ԿԻՒՆ ԻՉՈՒՆ

... 5—12

PHOENIX ASSURANCE Ld. Co.

"ՖԻՆԻՔՍ"

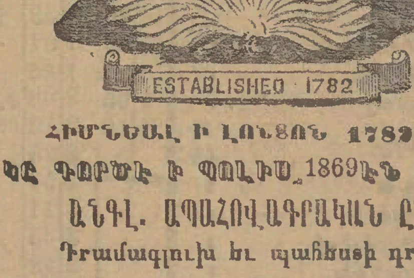

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1782ԻՆ
ԵՒ ԳՈՐԾԵԼ Ի ՊՈԼԻՍ 1869ԷՆ Ի ՎԵՐ
ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ
Անգլ. ոսկի 4,218,000

ՖԻՆԻՔՍ հրդեհի դէմ Ապահովագրական Ընկերութիւն մըն է, ծանօթ իր պատուաւորութեամբ եւ վնասուց մէջ իր առատաձեռն վճարումներովը։

ՖԻՆԻՔՍ կ'ապահովագրէ հրդեհի եւ կայծակի դէմ ամէն տեսակ անշարժ եւ շարժուն ստացուածք, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։

Ընկերութեան նշանաբանն եղած է. ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ ՎՆԱՍՈՒՑ. Ցարդ վճարած է աւելի քան 27,000000 անգլ. ոսկի։

Ընդհ. գործակալ Պոլսոյ եւ գաւառաց՝ Գ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
Վիքթորիա խան, Պանք Օթոմանի մօտ Ղալաթիա։

Փոխ գործակալ ի Պոլիս
ՅԻՎԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ
18 50 Ֆնտըքլեան խան

ԱՄԷՆՈՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ

Ջղացաւութիւն, կէս գլխացաւ, քնահատութիւն, ինֆլուէնցա եւ ամէն ջղային հիւանդութիւն, ապահով բուժում կը գտնեն, տաքթէօռ ԳԸՌՕՆԵԼԻ հակաջղացաւական դեղահատներու միջոցաւ։ Գին, տուփ, գործածութեան հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մթերանոց, Sոքթէօռ Գռոնել եւ ընկ. 75 Գօէթի փողոց, Բարիզ, Կ. Պոլիս, Ճ. Մեղիքի որդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 7—30

ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆ ՊՈՍՔԷԹԹՕ

Գիլլա-Վիսրա գարեջրատան տէր համբաւաւոր Բիրինօ Պէրթի պատիւ ունի ծանուցանելու յարգոյ հասարակութեան թէ, իր բազմաթիւ յաճախորդները գոհացնելու համար, մարտ 9/22էն սկսեալ, նոր մասնաճիւղ մը բացած է Տօլմապաղչէի օգոստ կողը գարժարանին մօտիկ) մէջ, ՊՈՍՔԷԹԹՕ անուն։ Այդ գարեջրատան մէջ թարմ եւ առաջնակարգ գարեջուր կը ծախուի սիքը կամ լիդրան 2 ղրուշի եղանակով. ապսպրանքները Ղալաթիոյ մէջ ծախուած գնով են։ Առկէ զատ, ամեն յատուկ գրօսանքներն ալ հոն են, ինչպէս կաթօրրան, փոքր ձիեր եւ կառքեր, եւլն. եւլն.։ 19–27

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐԹԻԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ԱՐԱԳԸՆԹԱՑ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Մայիս 21ին Պիրէի, Անթ. Իզմիրէն։

Աւրօթ Տէբ շոգենաւը հոս հասնի Անվերէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Մայիս 22ին Պիրէի, Մարսիլիա (Մասնաւորապէս ճամբով)։

Ա. կարգ	Բարիզի համար	200	ֆր.
»	» Մարսիլիոյ	» 160	»
Բ.	» Բարիզի	» 150	»
»	» Մարսիլիոյ	» 120	»

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թոփխանէ քարափին վրայ։
15 25–50 Բ. ՊԸԳՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑ

Արժանիքը երկաթ ուժգամ կը բանին
Լիվըրփուլի եւ Արեւելից միջեւ.

Շոգենաւը	Թօնօ	Շոգենաւը	Թօնօ
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	559
Սաքսոնիա	13900	Փաննոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3229
Քամբանիա	12950	Բօլիվա	2945
Ուլթոնիա	8845	Փերսիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիրիա	3938
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	3552
Սլավոնիա	7393	Ալէփփօ	318
Աւսոնիա	7369	Տէմասքուս	1800

Դիմել առ ՎԱԼԹԸՌ ՍԻԿԸՐ Է ԸՆԿ., Մէյմանէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Գարա Մուսթաֆա փողոց
36–50

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոս. 2/14 եւ 1310 Սեֆէր 20 թուակիր Ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան Գլխ. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նոպլէ խան, Հէզարէն փողոց, Թիւ 14 Գօսթէրօթիվ վաճառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հասցէներուն.

- Պոլիս, մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
- Պոլիս. Արհեստագործութեան գրասենեակ Ընկերութեան, Պահչէ Գաբու, Թրամուէյի ճամբան, Թ. 40, մաքսատան մօտ.
- Պոլիս, Մ. Մ. Ի. Սաաոք եւ Ռոպէրթ, Շէյխ Իւլ Իսլամ խան, Պահճէ գաբու Թիւ 10։
- Պոլիս, Աղաբ պէյ եւ Ընկ., Վէզնէճիլէր փողոց։
- Պոլիս, Գ. Ս. Այմէլօղլու, Էմին-էօնիւ, Պահչէ Գաբու, Իզմիր փողոց։
- Պոլիս, Իհսան պէյ, Իզզէթ փաշա խան։
- Գատըգիւղ, Քեամիլ էֆ., չուգուր հրապարակ։
- Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անգիբա, Մօտա հաստէսի։
- Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմարքի։
- Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց։
- Էրէնքէօյ. Թէօլաքօս Սոսնիտաս, Խամաքսատան մօտ։
- Շիշլի, Մ. Է. Ռօսի, Պէօյիւքտէրէ համաքէսի, Թիւ 137.
- Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրմանց Թիւ 12, Թիւնէլ խան։
- Բէնտիք, Բ. Սօմմարիփա։
- Մեծ Կղզի, Րէսուլ էֆ.
- Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիտէս, կայարանի հրապարակ։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 23–50

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ 24,000,000 ֆրանք
ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ
ԲԱԺՆԵՏՈՒՆԵՐՈՎ
ԵՒ ՊԱՐՏԱՏՈՒՆԵՐՈՎ

Վարչական խորհուրդը կազմուած է ասպես.— Գ. Է. Տռկօ պատուակալ նախագահ, Գ. Ժան Բէսմազօղլու նախագահ, Գ. Էրիէն Ֆրանկիաթիս փոխ-նախագահ, իսկ Գ.Գ. Ժ. Գօրասի, Նոռա Քօքուլօ, Մաձաս, Է. Էմպիրիքօս, Ա. Լամպրինուտի, Լ. Զարիֆի անդամ։

Կեդրոնական տնօրէնութիւնը կը գտնուի Աթէնք, Սաֆաքլ փողոց, Թիւ 6։ Մասնաճիւղեր ունի Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Իզմիր, Պիրէոս, Վոլօ, Սալոնիք, Բաթրաս, Քանտիա, Քալամաթա, Կրէտէ։

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին կը կատարուին հետեւեալ գործողութիւնները.— Փոխառութիւններ հաւաստիքով եւ արժեթղթերու եւ երկաթներու փոխարէն, դրամագլուխ, փոխանակագիրներ հրապարակ հանել, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական հրամանով վճարումներ Ֆրանսայի, Թուրքիոյ, Եգիպտոսի եւ Եւրոպայի վրայ, հաւաքածոներ, արժեթղթերու պահպանութիւն, կտրօններու եւ արժեթղթերու գանձում, օտարահողեան հրամաններու գործադրում մեր հրապարակին եւ արտասահմանի վրայ, գնում եւ վաճառում ամեն տեսակ արժէ, թղթերու, ինչպէս Օսմանեան Ազգային Պանքային, Թրքական, Կրետ Ֆոնսիէ Եգիպտոսի, Վիլ տը Բարիի, Վիլ տը Պրիւսէլի, Կրէտ Ֆոնսիէ տը Ֆրանսի արժեթղթերուն, կանխիկ կամ մասնակի վճարումներով։

Աւանդ ընդունած դրամի տոկոսները

Ուզուած ատեն դրամ քաշել	3 $^{0}/_{0}$
Վեց ամսուան համար	3 $^{1}/_{2}$
Մէկ » »	4 —
Երկու » եւ աւելիի համար	5 —

2–50 Տնօրէնութիւն

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԸՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պետերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, կենսաբերութեան պատահարներու, երկաթուղիի եւ շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան եւ նաւերու տարայէջ խորտակումին դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,666	ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	149,852,000	»
Ապահովագրութիւններու վճարուած գումար	355,840,000	»
1904 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին եւ տոկոս	64,553,000	»

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Աղաբեան խան, Վոյվոտա, Ղալաթիա։
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին Ա. ՀԻՒՐՄՈՒԶ 11 12–50

ՄՕՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սէդի	Նայղօրիս
Մինիս	Էմէյսիս
Ռամփսիս	Պուզիրիս
Թէկյամքր	Մօկրիս
Նարպօն	Ֆայխիդ
Նավարին	Ֆարօս
	Թինգս

Ամասիս շոգենաւը Լիվըրփուլէն մեկնած է մայիս 2ին, պէտ է Կ. Պոլիս, Sարակօն, Պաթում եւ Բօթի։

Բէթրէն շոգենաւը Լիվըրփուլէն հոս պիտի հասնի պէտ է մայիս 29ին, հանդիպելով Սամսոն, Տրապիզոն եւ Բօթի։

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ հանգիստ են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, եղեկտրական լուսաւորութեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար սպասաւոր ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ առանձին թեւով ճամբորդներ կ՚առնեն բայց սպասաւոր չունին։ Ստեռլին

Կ. Պոլսէ Լիվըրփուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրահանգները ատեն ոզնին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Ասիայի նաւահանգիստները առնելու համար տեղեկութեանց դիմել։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ և Ընկ.
Գործակալք
Ուիթոլ խան, Պահճէ գաբու, Պոլիս
ՃԷՅՄՍ ՄՕՍ ԸՆԿ.
43–50 31 Ճէյմս Սթրիթ, Լիվըրփուլ։

Cie RUSSE

Navigation a Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Նաւարկութեան երթեւեկութիւններ

Ապրիլ

- Գշ. 2]15 Իզմիր, Պիրէոս, Աղեքսանդրիա, միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բէյրութի եւ Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւերուն հետ։
- Գշ. 2]15 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Քերասունտ, Տրապիզոն, Րիզէ, Պաթում. միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։
- Դշ. 3]16 Սեւաստոպոլ ժամը 10ին։
- Եշ. 4]17 Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Խէրսօն-Նիքօլայեւ, Խերսոն, Ազով, Օտեսա-Բէրտեան, Օտեսա-Նիքօլայեվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։
- Եշ. 4]17 Գալաց, Վառնա, Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
- Ուրբ. 5]18 Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Քիօթահիա(?), Պէյրութ, Եաֆա, Փօռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա. իրիկուան ժամը 4ին։
- Շբ. 6]19 Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։

25–50

Գործակալ ՉԱՐԵՀ ԵԷՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՐՍ- ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը յորդ 1906 աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Բերա	1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 եւ 343 կրկին։ 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա	1. Սինկէր խան Թիւնէլի առեւ։ 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս	1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։ 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար	Զաբթիէ պօլը, Թիւ 120։

Դասերը եւ նորաձեւութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ օղլուի տանը։ 16 33–50

ՑԱՄԱՔԱՅԻՆ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՍԵԾԱԳՈՅՆ ԱՊԱՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
ՎԻՔԹՕՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ
VICTORIA DE BERLIN

Ռնի օժիտի, թոշակի ճիւղեր

Ապահովագրեալ գումար 1904ին	Ֆր.	1,491,279
Պահեստի դրամ 1904ին	»	605,718,000

Աստատուած 1853 սեպտ. 20ին արքայական հրովարտակով եւ ուղղակի կառավարութեան հսկողութեան ներքեւ։

ԸՆԿ. ԴՐՈՄԱՏՈՒՆՆԵՐԸ
Օսմ. Կայս Պանքա
եւ Քրէտի Լիոնէ

Լիազօր Ընդհ. Ներկայացուցիչ
Ա. Կ. ԼԻՒՁԷՆԱ
Կալաթա, Պէրէկէթ խան
Օրհանեա-Պանքի դէմ

20–50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընթացք Հուլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Շոգենաւը	Թօնօ	Շոգենաւը	Թօնօ	Շոգենաւը	Թօնօ	Շոգենաւը	Թօնօ	Շոգենաւը	Թօնօ
Ալպանօ	1069	[illegible]	4311	Հիտալկօ	1581	Մարքէլլօ	3709	Սաֆօ	1133
Ալէքթօ	3607	[illegible]	987	Հիմնալա	3720	Միրանտօ	3557	Սիրիօ	1735
Անճէլօ	1541	[illegible]	1332	Հորացիօ	3600	Միլօ	1057	Սիլվիա	1193
Արիոսթօ	2277	[illegible]	1713	Հումպէր	595	Մոնթէպէլլօ	1735	Սքէրօ	1308
Պասանօ	1322	[illegible]	504	Իտահօ	3254	Մուրիլլօ	2419	Թասսօ	1333
Պօրօտինօ	1364	[illegible]	2464	Իռատէ	5540	Նէրօ	1033	Թ. Ուիլսըն	1543
Պուֆֆալօ	4481	[illegible]	1520	Ժիւնօ	1080	Օհիօ	4100	Թօրթօ	3327
Չէլլօ	1371	[illegible]	1341	Քիէվօ	1058	Օնտարիօ	4036	Թոլէտօ	1470
Կալիփսօ	1337	[illegible]	954	Քալիփսօ	2207	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	242
Կամէօ	1244	[illegible]	1838	Քօլփինօ	1700	Փալերմօ	1657	Վասօյ	1914
Կարգօ	1094	[illegible]	849	Լէօ	1052	Պալօ	510	Հոլօ	1739
[illegible]	2739	[illegible]	4582	Լէանտէր	2373	Ռապալլօ	3339	[illegible]	3331
[illegible]	1831	[illegible]	3060	Լիվօռնօ	1843	Ռինալտօ	1868	Զէնօ	1359
[illegible]	4385	[illegible]	1213	Լորէնցօ	3191	Ռօլլօ	1818	Զէրա	1300
[illegible]	3906	[illegible]	1011	Մալմօ	724	Ռոմէօ	1739	Թուրօ	
[illegible]	895	[illegible]	1695	Մարէնկօ	2273	Ռոզարիօ	136	Մայրէ	

Ընդհանուր վաճառադով Հուլէն հոս հասած են։
Թuro շոգենաւը, նաւապետ Ճէքսըն, մայիս 6ին։
Լorkեgo շոգենաւը, նաւապետ Ուիթըն, մայիս 16ին։
Ընդհանուր վաճառադով Հուլէն հոս կը սպասուին։
Միfաsօ շոգենաւը, նաւապետ Թայր, մայիս 28ին։
Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀՈՒԼ ԷՆՐԻՔՕՅ
Թիւ 22–24, Քիւլիւք Մէլէքթ խան, Ղալաթիա 10 30–50

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1906 Մայիս 1 [Ն.Տ.] կիրակի օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ (Ժ. Վ.)

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 2 Ճամբ. Առտ.	Թ. 44 Խառն Առտ.	Թ. 4 Ճամբ. Առտ.	Թ. 6 Ճամբ. Առտ.	Թ. 8 Ճամբ. Առտ.	Թ. 10 Ճամբ. Առտ.	Թ. 12 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 14 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 46 Խառն Իրիկ.	Թ. 16 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 18 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 20 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 22 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 24 Ճամբ. Իրիկ.	
Քարաքէօյ Կամուրջ մկն.	11 52	12 25	1 28	2 14	3 35	4 39	6 03	7 27	8 52	9 38	10 33	11 08	11 40	12 40	
Հայտար Փաշա ժմ.	12 12	12 45	1 48	2 34	3 55	4 59	6 23	7 47	9 12	9 58	10 53	11 28	12 —	1 —	
Հայտար Փաշա մկն.	12 17	1 10	1 55	2 42	4 —	5 04	6 28	7 52	9 17	10 05	10 58	11 34	12 07	1 05	
Գըզըլ Թօփրագ »	12 25	— —	2 03	2 50	4 08	5 12	6 36	8 —	9 26	10 13	11 06	11 42	12 15	1 13	
Ֆէներ Եօլու »	12 28	1 20	2 06	2 53	4 11	5 15	6 39	8 03	9 30	10 16	11 09	11 46	12 19	1 16	
Կէօզ Թէփէ »	12 32	— —	2 10	2 57	4 15	5 19	6 43	8 07	9 35	10 20	11 13	11 50	12 23	1 20	
Էրէնքէօյ »	12 36	1 30	2 13	3 01	4 19	5 23	6 47	8 11	9 40	10 24	11 17	11 54	12 28	1 24	
Պօսթանճըք »	12 44	1 37		3 07	4 25	5 29	6 53	8 17	9 47	10 31	11 24	12 01	12 35	1 30	
Մալթէփէ »	12 54	1 48		3 16	4 34	5 37	7 01	8 25	9 58	10 39	11 32	12 09	12 43	1 38	
Քարթալ »	1 06	2 02	ժմ.	3 26	4 44	5 48	7 12	8 36	10 12	10 50	11 43	12 20	12 53	1 48	
Բէնտիք ժմ.	1 16	2 12		3 33	4 51	5 55	7 19	8 43	10 22	10 57	11 50	12 27	1 —	1 55	ժմ.
Բէնտիք կն.		2 28							10 33						
Թուզլա »		2 50							10 54						
Կէյպզէ »		3 11							11 14						
Տիլ Իսքէլէսի »		3 33							11 36						
Թավշանճըլ »		3 43							11 46						
Հէրէքէ »		4 03							12 03						
Եարըմճա »		4 23							12 26						
Թիւթիւն Չիֆթլիք »		4 36							12 39						
Տէրինճէ »		4 48							12 50						
Իզմիտ ժմ.		5 01							1 04						
Իզմիտ մկն.		5 26													
Պէօյիւք Տէրպէնտ »		6 04													
Սափանճա »		6 31													
Համիտիէ »		7 —													
Կէյվէ »		7 48													
Աք Հիսար »		8 11													
Մէքէճէ »		8 43													
Լէֆքէ »		9 09													
Վէզիր Խան »		9 46													
Պիլէճիք ժմ.		10 27													
Պիլէճիք մկն.		10 42													
Քարաքէօյ »		11 54													
Պօզիւք »		12 37													
Ին Էօնիւ »		1 25													
Չուքուր Հիսար »		1 56													
Էսկի Շէհիր ժմ.		2 36 իրիկ.													

37–50

ԴԱՐՁ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ (Ժ. Վ.)

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 1 Ճամբ. Առտ.	Թ. 3 Ճամբ. Առտ.	Թ. 5 Ճամբ. Առտ.	Թ. 7 Ճամբ. Առտ.	Թ. 9 Ճամբ. Առտ.	Թ. 41 Խառն Առտ.	Թ. 11 Ճամբ. Առտ.	Թ. 13 Ճամբ. Առտ.	Թ. 15 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 17 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 19 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 43 Խառն Առտ.	Թ. 21 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 23 Ճամբ. Իրիկ.	
Էսկի Շէհիր մկն.												11 —			
Չուքուր Հիսար »												11 39			
Ին Էօնիւ »												12 13			
Պօզիւք »												12 47			
Քարաքէօյ »												1 21			
Պիլէճիք ժմ.												2 11			
Պիլէճիք մկն.												2 26			
Վէզիր Խան												3 03			
Լէֆքէ »												3 42			
Մէքէճէ »												4 20			
Աք Հիսար »												4 47			
Կէյվէ »												5 13			
Համիտիէ »												6 14			
Սափանճա »												6 32			
Պէօյիւք Տէրպէնտ »												6 57			
Իզմիտ ժմ.												7 30			
Իզմիտ մկն.						11 40						7 55			
Տէրինճէ »						11 58						8 10			
Թիւթիւն Չիֆթլիք »						12 09						8 21			
Եարըմճա »						12 21						8 32			
Հէրէքէ »						12 50						8 57			
Թավշանճըլ »						1 01						9 08			
Տիլ Իսքէլէսի »						1 15						9 19			
Կէյպզէ »						1 46						9 48			
Թուզլա »						2 07						10 10			
Բէնտիք ժմ.						2 27						10 32			
Բէնտիք մկն.	11 27	12 14	12 58	1 51		2 44	4 13	5 37	7 01	8 25	10 01	10 43	11 35	12 9	
Գարթալ »	11 35	12 22	1 07	2 —		2 57	4 21	5 46	7 10	8 34	10 10	10 52	11 44	12 18	
Մալթէփէ »	11 45	12 32	1 17	2 10		3 14	4 32	6 56	7 20	8 44	10 20	11 08	11 54	12 28	
Պօսթանճըք »	11 53	12 41	1 25	2 18		3 25	4 40	6 04	7 28	8 52	10 29	11 22	12 03	12 37	
Էրէնքէօյ »	11 59	12 47	1 32	2 24	3 05	3 35	4 46	6 10	7 34	8 58	10 35	11 33	12 09	12 43	
Կէօզթէփէ »	12 03	12 51	1 36	2 28	3 09	— —	4 50	6 14	7 38	9 02	10 39	— —	12 12	12 47	
Ֆէներ Եօլու »	12 07	12 55	1 40	2 32	3 13	3 44	4 54	6 18	7 42	9 06	0 43	11 44	12 17	12 51	
Գըզըլ Թօփրագ »	12 10	12 58	1 43	2 35	3 16	—	4 57	6 21	7 45	9 09	10 46	— —	12 20	12 54	
Հայտար Փաշա ժմ.	12 17	1 05	1 50	2 42	3 23	3 54	5 04	6 28	7 52	9 16	10 53	11 55	12 27	1 01	
Հայտար Փաշա մկն.	12 22	1 12	1 57	2 47	3 28	4 04	5 09	6 33	7 57	9 22	10 59	12 32		1 06	
Քարաքէօյ Կամուրջ ժմ.	12 42	1 32	2 17	3 07	3 48	4 24	5 29	6 53	8 17	9 42	11 19	12 52 իրիկ.		1 26	